

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 25-49
Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din

Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnino
inserate in reklamacije sprejema u p r a »Domoljub«. — Telefon 29-92

Stanovska zavest

Znčnieno s kmeti. Saj je gotovo, da je med našimi naročniki največ kmetov.

Zaveden kmet živi v spoznanju, da je kmetijski stan na zemlji prav tako potreben, kakor vsi drugi stanovi. Prepričan mora biti, da s svojim delom ne koristi samo sebi, ampak vsej človeški družbi. V tej samozavesti se je spočel tisti ponosni pregovor, ki pravi, da kmet gospodo redi. Seveda bo pa tudi zaveden kmet vedel, da mu je gospoda tudi potrebna, ki pa na drugačen način spet zanj skrbi. Zavednega kmeta bo veselil napredek kmetijskega stanu, zato ne bo kar meni nič, tebi nič odklanjal vsake novosti, ki jo priporočajo v poljedelstvu, v gozdarstvu, v sadjarstvu, v vrtnarstvu in v drugih panogah kmetijstva. Ne bo ostal samo pri tem, kar so ga njegovi predniki učili, ampak si bo izkušal svoje kmetijsko znanje izpopolniti. Zaveden kmet ne bo zanemarjal zadržanosti in dela s stroji se ne bo branil.

Nikdar pa si kmet v svoji zavednosti ne bo domisljal, da je s a m o kmetijski stan na svetu potreben, ne bo drugih stanov obsojal, da so nepotrebni, ne bo zmerjal delavca ali obrtnika z beračem, ne uradnika s postopačem, kar se rado dogaja. Pa tudi o svojem stanu ne bo govoril zaničljivo in poniževalno. Beseda o zabitem ali neumnem kmetu ne sme priti nikdar iz njegovih ust na dan. Tudi takrat ne, kadar z gospodo govori ali kadar se hoče navzgor tako malo prikupiti ali prilizniti. Opozarjam na znana dva pregovora. Kdor sam sebe povišuje, prazno glavo oznanjuje. Kdor zaničuje se sam, podlaga je tužjevi peti.

Zaveden delavec bo renil žulje svojih rok in svoje delovne obleke se ne bo sramoval; saj je to njegova uradna obleka. Branil bo svoje pravice, ki jih ima v človeški družbi, da si more ustvariti dostojno življenje. Gledal bo, da se ne bo dal izkoriščevati od nikogar, pa tudi sam ne bo izkoriščeval svojega sobrata in delavca-sotrpina. Ne bo se urival na njegovo mesto, ne bo mu z nižjo ponudbo odjedal težko prislužene kruha, ne bo ga izpodiral z lažjo ne, ne! Moč delavstva ni samo v spretnosti in v sposobnosti, temveč tudi v solidarnosti. Vse delavstvo bi moralo biti kakor ena velika družina; krivica, ki bi se godila delavstvu pri enem podjetju, mora odjekniti po vsem delavskem svetu.

Z ostalimi stanovi bo pa tudi delavec živel složno; saj mora dobro vedeti, da je vse človeštvo pisana družba, v kateri en stan drugemu roko podaja in ga podpira.

Obrnimo se še do obrtnikov. Gotovo je, da se bo pameten obrtnik zavedal svojih možnosti, skrbel bo pa, da bo svoje znanje

še izpopolnjeval. Zakaj njegovo učenje ni končano s tistim dnem, ko je dobil v roke mojstersko spričevalo in si z njim priboril »patent« ali po novem »koncesijo«, da sme izvrševati svojo obrt. Ves napredek svoje stroke bo skrbno nasledoval, gledal bo, da bo napredoval in se izpopolnjeval.

Sebi enakih tovarišev ne bo objedal z lažjo, z zavistjo, z natolcevanjem in z zabavljanjem; to bi bila umazana konkurenca. Z vestnostjo, s poštenostjo, s pridnostjo in s točno potrebo si bo raje zagotovil vedno večji krog stalnih naročnikov in odjemalcev.

Naš banovinski proračun

Skoraj sto milijonov izdatkov našega banovinskega proračuna bo treba seveda plačati. Gospodje, ki so ga sestavljali in o njem sklepali, si predstavljajo kritje zadnjih opisanih izdatkov takole:

50% banovinska doklada	89.000.000 Din
banovinska trošarina	28.200.000 Din
banovinske takse	23.740.000 Din
dohodki iz prejšnjih let	1.000.000 Din
državna podpora	1.000.000 Din
razni dohodki	1.500.517 Din
Skupaj	89.090.517 Din
dohodki cestnega fonda	6.180.000 Din
dohodki kmetijskega fonda	2.000.000 Din
Skupaj 97.270.517 Din	

Visoka številka! Zadnjič smo povedali svoje mnenje glede potrošnje te vsote, danes si pa oglejmo način, kako jo hočejo zbrati.

Skoraj polovico dohodkov tvori banovinska doklada, ki je predvidena na 50%. Ze predzadnjič smo povedali, da plačuje Slovenija najvišje banovinske doklade v državi. Naš kmet in obrtnik sta danes tako strašno preobremenjena z davki, da jih kratko in malo ne zmoreta več, zato bi bila dolžnost banovinskih oblastnikov, da bi začeli z zniževanjem. Zal so na to popolnoma »pozabili«.

Drugo poglavje, to je okroglo ena četrtina dohodkov, je predvidena iz trošarine, ki se pobira na alkoholne tekočine, na brezalkoholne pijače, na mineralno vodo, na očetno kislino, na kvas, bencin, na električno energijo, na premog ter na kavo, čaj, kakao in čokolado. Nekoč smo v našem listu že povedali svoje načelno mnenje, da bi morali vse stroške socialnega skrbstva nositi — pijanci. Kdor ima denar za pijančevanje, lahko plača tudi davek. Popolnoma pa bi bilo treba odpraviti ali vsaj znižati trošarine na kvas, električno energijo, čaj (prave kave ljudstvo že itak davno ne pije)

Zavednost uradništva ne obstoji v tem, da zna uradnik nad strankami kričati, vpiti, režati in groziti; to ma nazadnje vsak bedak. Uradnik se bo najprej skušal živeti v svoj delokrog, kamor je postavljen, in ne bo čuval samo, kako drugi izvršujejo postave. sam bo postave najvestneje izvrševal. Zavedno uradništvo je povsod priljubljeno in je močen stebler države, bedaki bi bili njene poguba.

Naj zadostujejo tele besede o stanovski zavednosti. Samo nekaj drobcev je, dasi b. lahko o njej napisali celo knjigo. Glavno načelo nam bodi: spóštuj in cení sebe in svoj delo, drugih pa ne zaničaj in ne odričaj

in premog, ki spadajo že davno k potrebnim širokih ljudskih plastí.

Slično je s taksami. Taksi, ki imajo še d. nes čas in denar za plač in za ponočevanje naj le plešejo do ranega jutra, a naj to tuk primerno plačajo, in sicer pmu val, ker nikor ne gre, da bi mogli pod kavo »neolona« firmo svobodno veseljačiti in pijančevati. Iz tega predvideva proračun komaj borega po milijona dohodkov, a dati bi moralo vsaj tri krat toliko. Tudi kinematografi naj plačaj več, zlasti tisti, ki ne tvorijo dohodkov dobro delnih ustanov. Tu lahko postavimo drugo na čelo, naj takse na nemške filme, ki nimaje res kulturnega značaja, plačajo vsaj vse izdatke za gledališča ter razne znanstvene in ljudskoprosvetne ustanove. Ker znašajo te po proračunu skoraj 1.300.000 Din, bi bilo treba kinematografske takse več kot potrojiti, česa gotovo ne bo nihče obžaloval, kdor ve, kakšno kinematografsko hrano hodijo gledat na priljubljanski »nacionalisti«. Še več: tudi vse izdatke za revne dijake in za pokvarjeno mladino naj plačajo kinematografi, kajti izvemš slabih listov in knjig ne pokvari danes nihče toliko mladine kot ravno kino.

Enako je nesocialna taksa na bicikle in na majhne radio aparate, zato bi se pa morala zelo povečati taksa na zaposlitev inozemcev. Sama Krapinska industrijska družba na Jesenicah zaposluje menda 87 inozemcev, od katerih jih je vsaj tri četrtine nepotrebni in samo odjedajo kruh našim brezposelnim. Bednostni fond predvideva 650.000 Din za zaposlitev višje kvalificiranih brezposelnih in vsaj ta izdatek bi morala kriti taksa na inozemce, dočim nosi sedaj komaj dobro tretjino.

V tem poglavju zelo pogrešamo takso na ruzen luksuz, kakor na žensko lepotočje in druge take nepotrebnosti. Tisti, oziroma tiste, ki imajo denar za vse mogoče maže in modne neumnost, naj plačajo.

RAZGLED PO SVETU

Spor z Abesinijo

Na abesinsko-italijanski meji v Afriki je prišlo nedavno do spopadov, v katerih je padlo tudi nekaj italijanskih vojakov. Italija sedaj zahteva, da plača Abesinija za vsakega italijanskega vojaka 50.000 lir in poleg tega še odškodnino svojcem ubitih, da izkažejo abesinske čete vojaško čast italijanski zastavi, da kaznuje vse krivce, da izvede preiskavo mešane italijansko-abesinske komisije in da pristane Abe-

sinija na novo razmejitve. Abesinija oprta na Japonsko, je te zahteve odklonila, nakar je italijanski vrhovni vojni svet sklenil, da pošlje v Abesinijo okrog štirih milijonov vojakov. Posebno mnogo rezervistov je mobiliziranih iz Julijeke Benečije. Med Italijo in Abesinijo posreduje Anglija, ki najbrže ne želi, da bi bila kulturna Italija v Afriki »divjih« Abesincev in Japoncev.

ITALIJA

z Razno. V Vojskem nad Idrjo že od 25. junija 1932 leži hrom zadet od kapi župnik gosp. Janko Kmet. Priporočamo ga v molitev. — Na cesti iz Ajdovšine proti Lokavcu je zmrznil 70 letni starček, Jakob Morega iz St. Vida na Vipavskem. — V goriško bolnišnico so 11. t. m. pripeljali 10 letnega starega Edvarda Marušiča sinčka Andreja Marušiča iz Opatjega sela na Krasu. Bil je hudo poškodovan po spodnjem telesu ter po levi roki. Fantek je doma blizu hiše izkopal staro granato, katere se je bila tja zarila še med vojno. Vzel jo je v roko, kjer pa je nevarna igrača eksplodirala in ga hudo poškodovala. Vendar zdravniki upajo, da ga bodo rešili.

AVSTRIJA

z Dve tri iz Korotana. Dne 14. februarja je praznoval knezskoof dr. Adam Heifer 20 letnico nadpastirovanja. — Župnija Globasnica je dodeljena č. g. župniku Sekoju iz Pečnice. — V Dobro ves je imenovan za kaplana č. g. Matevž Tomazin v Borovlje č. g. Peter Kirsch. — Dne 12. t. m. je praznovala celovška »Kärntner Sparkasse« stoletnico obstoja in je ob tej

Vse dohodke kmetijskega fonda tvorijo takse na živinske potne liste, namreč dva milijona Din. Pri današnji krizi naše živinoreje je ta taksa mnogo previsoka. Kmet danes že itak ne dobi skoraj ničesar za svojo živino in nikakor ne gre, da bi ga obremenjevali še s temi bremenji. Naravnost klasično izpričevalo za sestavljalce proračuna je pa, da ne vrne banovina kmetu za podporo živinoreje niti onega zneska, ki ga mora plačati kmet samo za živinske potne liste. Kakor smo rekli, vržejo ti dva milijona, dočim je namenjenih za vse pospeševanje živinoreje komaj 1.867.000 Din. Res, naš kmet je lahko hvaležen za tako »podporo«.

Prav tako nas ne more zadovoljiti proračun dohodkov cestnega fonda, ki se steka iz take na motorna vozila, iz prispevkov avtobusnih podjetij in iz taks (kuluka). Če pomislimo, da znašajo samo dohodki davčin na bencin, električno silo, na šoferske karte, na bicikle in že sedaj predvideni dohodki cestnega fonda sami nad 18 milijonov Din, potem moramo pribiti, da banovina glede vzdrževanja in gradnje novih cest ne vrši svojih dolžnosti, ne glede na to, da bi se dal našim v to svrhu še kak vir dohodkov, ki bi bil pravičnejši, nego so mnogi izmed dosedanjih.

priliki darovala 50.000 šil za uboge. — Pri smuškijh tekmah v Zadnjici pri Celovcu si je 10. februarja priboril prvo mesto Ljubljančan Pribortek Franc. — 27 letni Otmar Krasnjak iz St. Ruperta pri Celovcu je bil pred celovskim sodiščem obsojen na smrt. V juliju lanskega leta je položil bombo na železniški tir v celovškem predmestju. — V Beljaku se je tovorni avto tvrdke Gruber prevrnil na gladki cesti v jarek in pod seboj pokopal tri osebe. Šofer je bil takoj mrtev, dva teško ponesrečena. — Pogorelo je Rakovnikovo posestvo na Vašinjah. — V Skofičah so pokopali 92 letnega Jožeta Kernjak. — Na Ledu sta umrli Katra Vedenik in Angela Stukec.

MEHIKA

z In peklena vrata Je ne premagajo. Nadškof Ruiz y Flores, apostolski odposlanec za Mehiko, ki živi v prognanstvu, je izdal zanimivo statistiko o sedanjem položaju mehiške cerkve. Iz te statistike sledi, da je kulturno-bojna mehiškanska država dovolila za vse državno ozemlje, ki obsega 745.257 kvadratnih milj (za štiri Jugoslavije) in šteje 15 milijonov prebivalcev, samo 333 duhovnikov. V 14 mehiških zveznih državah, kjer prebiva nad

Kar nam na splošno kaže proračun dohodkov naše banovine, je predvsem njegov nesocialen značaj. Res je, marsikake postavke so v redu in jim ne ugovarjamo, a le premnoge so jako pretirane, oziroma bi morale sploh odpasti, dočim pa nekatere pogrošamo. Glavna in osnovna dolžnost tistega, ki sklepa o kritju javnih izdatkov, je, da so bremena pravično porazdeljena na prebivalstvo. Ne gre obremenjevati najmanj potrebnih najrevnejšega prebivalstva in ne dela samega, temveč predvsem kapital in luksuz.

Da pa ne bo nobenega izmotavanja, pribijemo še naslednje: Kakor za vse drugo, kar se je godilo pri nas zadnja leta, je tudi za ta proračun odgovorna v polni meri JNS. Vsi banovinski poslanci z eno izjemo so njeni pristaji. G. Uzunović je bil predsednik vlade in stranke, g. Pucelj večletni minister in podpredsednik JNS, g. dr. Kramer prav tako večletni minister in obenem glavni tajnik te stranke. Združevali so torej v svojih rokah prav vse in veestransko moč, zato so tudi v polni meri odgovorni za vse, kar se je godilo pod firmo JNS. Sloveneko ljudstvo teh dejstev še v poznih rodovih ne bo pozabilo, čeprav špekulirajo na to nalogi že danes in čeprav se bodo skušali mnogi izmed večerajšnjih oblatnikov skrivati še jutri pod kako novo firmo.

7 milijonov ljudi, sploh ni nobenega duhovnika več. Nekatere države niti od osrednje vlade dovoljenih duhovnikov niso priznale in so jih naknadno izgnale. Razmere so strahotne, saj pride, recimo, v državi Durango en duhovnik na 250.000 vernikov, v državah Hidalgo in Queretaro pa en duhovnik na 140.000 vernikov. Po drugih državah je razmerje tako, da pride po en duhovnik na 50.000 vernikov. V državi Oaxaca je nadškof Nunez y Zarate edini duhovnik za vse dušno pastirstvo, toda tudi tega so sedaj pregnali in se je zatekel v Mexico City.

DROBNE NOVICE

Velika tovarna letal je zgorela v japonskem mestu Janagavi.

Neprestano raste število samomorov v Angliji.

Posebno koncentracijsko taborišče za nemške komuniste (begunce) ustanovi nizozemska vlada.

Tri bojne ladje za Mandžurijo gradi Japonska.

Ameriški predsednik Roosevelt je odredil, da dobe s 1. aprilom uradniki zopet stare višje plače.

600 milijonov zlotov (1 zlot 8.30 Din) namerava izdati Poljska za javna dela.

Splošno vojaško dolžnost hoče uvesti Nemčija.

Hišne številke morajo biti ponoči razsvetljene v nemškem Berlinu.

Londonški župan, izbran že petič na to mesto, je katoličan.

Odločno je nastopila za zaščito Abestalijske proti Italiji — Japonska.

Poljska ima 346 milijonov zlotov notranjih in 3185 milijonov zlotov zunanjih dolgov.

Cigani so dobili svojo slovnico; napisal jo je profesor Baranikov in je izšla te dni v Moskvi.

V morje je padel največji ameriški zrakoplov Macon. Moštvo se je rešilo.

2000 mandžurskih vojakov se je uprlo razrušili so vojašnico in pobegnili v gore.

Nad 400 milijonov dolarjev izrednih kreditov za vojaške namene je dovolil ameriški parlament.

Izpod Gibraltarja kopljejo pod morjem tunel ki bo vezal Spanijo z Afriko.

Prometu so izročili podzemno železnico v ruski Moskvi.

35 stopinj mraza pod ničlo je bilo te dni ponekod na Madjarskem.

Motorni in tovorni vlak sta trčila v Franciji. 18 oseb hudo ranjenih.

Osební vlak se je zletel v tovornega v Rusiji; 19 oseb ubitih.

Voda je udrila v rudnik Lauerweg v Nemčiji; 7 rudarjev utonilo.

20 milijonov vlagateljev štejejo rusko-ovjetske zadržane hranilnice. Vlog je za 1630 milijonov rubljev.

BANKA BARUCH

15, Rue Lafayette, Paris

Odpremite denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu

Vrši vse bančne posle najkvalitetneje

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune
BULGARIJA: No 2046-04 Brevetirani. FRANCIJA: No 1117-04 Paris. BELGIJA: No 1488-04 Rod. Osmet. (LUXEMBURG): No 5997 Luxembourg
Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček, nakaznico

KAJ JE NOVEGA

Za svobodo tiska

»Trgovski list« priobčuje pod naslovom »Potrebna je svobodna diskusija« (pretresanje) uvodnik, v katerem naglašaja, da se je finančni minister dr. Stojadinović izjavil za svobodno razpravljanje v vseh gospodarskih vprašanjih.

To načelo gosp. finančnega ministra se praktično še ne izvršuje povsod, zakaj pri nas n. pr. ne moremo pisati o uporabi bednostnega fonda.

»Trgovski list« piše: Svobodna razprava je nujno potrebna, ker brez nje ni mogoče niti ugotoviti pravega stanja stvari niti se ne morejo razbistriti pojmi niti najti zdravilo za težke razmere, v katerih živimo.

V pravem času je bila izrečena ta zahteva po svobodni razpravi, kajti v kratkem se prične volilni boj, v katerem je svobodna razprava še posebej potrebna. Ne zato, da bi se omogočila z njo čisto neovirana medsebojna borba kandidatov, temveč da je mogoč nadzor njihovih obljub in izjav, da se ne bo po-

novilo to, kar se je zgodilo v volilnem boju leta 1931, ko se je že na volilnih shodih odločila ona usodna zaščita kmetov, ki je tako usodepolno vplivala na vse naše gospodarstvo. Svobodno pretresanje mora omogočiti kontrolo na dvsemi volilnimi govori da ne bi mogli ti zaradi trenutnega volilnega uspeha povzročiti napačne in gospodarstvu škodljive rešitve peretih vprašanj.

V pravem času pa tudi zato, ker je ravno v volilni dobi najbolj primeren čas za propagando svobodne razprave o javnih vprašanjih. V volilni borbi je edinstvena prilika, da se kandidati obvezno izjavijo za svobodo tiska in zato naj bo med zahtevami ljudstva, ki jih bodo novoizvoljeni poslanci sprejeli, tudi obveza, da bodo delali za izpremembo zakona o tisku s ciljem, da se omogoči svobodno in nepristransko pretresanje vseh javnih vprašanj.

Zanimiva izjava

»Slovenec« priobčuje zanimivo izjavo sledeče vsebine:

Podpisana Srptić Alojzij iz Cerklj ob Krki in Gramc Franc z Gazic, ki sva v mesecu maju leta 1933 povzročila, da sta bila aretirana in pridržana v prisilovalnem zaporu skozi 18 dni cerkljanski kaplan gosp. Tomazin Matej in posestnik gosp. Andoljšek Janko iz Velikega Mraševega, podajava s tem lojalno izjavo, da sta navedena dva bila popolnoma brez vsake krivde in brez vsakega sodelovanja pri znamenem »atentatu« z leseno »bombo« na stanovanje nadučitelja Kabaja. Priznava, da sva s svojimi izjavami pred oblastmi delala obema navedenima krivico. Kakor to krivico s tem lojalno popravljava, tako prosiva vse časopise, ki je tedaj v zadevi pisalo, da to najino izjavo sedaj lojalno ponatisne iz »Slovenca«, kamor jo pošiljava s prošnjo za objavo.

Dobro ime, na katerem sva obema škodo-

vala nič manj kot na ugledu, naj bo obema vrnjeno v polni meri! Boli naju, da sva jima kot človekoma škodovala, a še bolj naju boli to, da sta s svojimi izjavami (o vzroku teh lažnivih najinih izjav pred oblastmi danes še ne smeva govoriti) škodovala ugledu in dobremu imenu duhovnikovemu, ker je s tem padla senca na vse duhovništvo katoliške Cerkve. Tudi dobri verniki so bili lahko žalostni, ko se je z gotove strani kazalo kar s prstom na prvega kakor tudi na Andoljška, načelnika Marijine družbe, rekoč: »Glejte jih, taki so!« Ob aretaciji Andoljška pa je nekdo izjavil: »Takšni so najslabši, ki so zmerom pri obhajilni mizi, saj je tudi Maliju rožni venec iz žepa gledal pa je ubil ženo.« Obžalujeva in preključujeva svoje dejanje ter ponovno prosiva pošteno časopise, da to najino lojalno izjavo ponatisne! Cerklje, dne 14. februarja 1935. — Srptić Alojz. Gramc Franc.

OSEBNE VESTI

d Za načelnika generalnega štaba je imenovan armadni general Ljubomir Marič. Dosedanji načelnik general štaba Milan Nedić je postavljen za člana vojnega sveta. Za pomočnika ministra za vojsko in mornarico je naznačen dosedanji poveljnik dravske divizijske oblasti general Vladimir Cukavac. Za komandanta dravske divizije je imenovan general Peter Nedeljković, dosedaj komandant vrbaske divizije.

d Novi poveljnik vrbaske divizijske oblasti general Milan Plesničar je rodom iz Tržiča na Gorenjskem. Izzelil pa se je z očetom v Srbijo že kot osemletni deček.

d Sedemdesetletnico je praznoval g. dr. Valentin Korun, gimnaz. ravnatelj v poklju. Znana je njegova svoječasa izjava, da med slovenskimi profesorji glede zvestobe do države ni nikake razlike.

d 60 let je dopolnil g. Valentin Oblak, šupnik v Preski. Bog ga obrani še mnogo let!

IZ DOMAČE POLITIKE

d Nosilec vladne liste bo ministrski predsednik g. Jevtič.

d JNS je šla po gebo! Ne le našo, ampak tudi inozemsko javnost je presenetil sklep vodstva Jugoslov. nacionalne stranke, ki je izjavilo, da stranka pri volitvah v narodno skupščino ne bo postavila svoje kandidatne liste. Ta sklep je za navadne možgane nerazumljiv. Pri zadnjih volitvah je JNS dobila tri četrtine vseh glasov zase. Svoj program je imela priliko dolga leta izvajati. Proti volji stranke so ni nič zgodilo. Nedavno so še stotisoči na javnih zborovanjih odobraval njeno delo. EkspONENTI stranke so stranko iskrovestili naravnost z državo. Sedaj pa nenkrat — nič. Ali so se gospodje »dela za narod« naveličali? Ali so morda spoznali, da so se jih volilci naveličali? Ali pa so se morda odločili, da bodo svoje limanice namazali z drugačnim »medom«?

Opis in reg. pod št. 2793 od 19. XII. 1928.

d Politični položaj se po razpustu narodne skupščine ne razvija tako hitro, kakor je ta ali oni pričakoval. Tega so deloma krivi tudi visoke zahteve volivnega zakona. Volivni boj se za enkrat omejuje na »pručavanje položaj«. Jasno je le to, da bi predsednik vlade nosilec vladne liste in da ima ta lista posebno privlačno moč.

d Hrvatski »Obzor« agitira za volivno udeležbo. Pravi, da bo pri sedanjih volitvah svoboda glasovanja zagotovljena. Zato je potrebno — pravi »Obzor« — da se Hrvati udeležijo volitev.

d Iz političnega življenja se umaknejo po časopisnih vesteh dosedanji arbski politični veljaki Nikola Uzunović, Božo Maksimović in Voja Marinković.

d Kogar zanima, kdo vse je član frama-zonske lože v Osjeku in okolici, potem v Zagrebu, Ljubljani, Subotici, Novem Sadu in Belgradu, naj si kupi najnovejšo knjižico »Moskva«. V Djakovem se dobi v knjigarni J. Sabo.

d J. N. S. c in JNS. To dvojje je treba razlikovati. »JNS« v ušesih je danes le še groblja, v katero se je sesula do nedavnega vse-mogočna, vsedržavna, edino državotvorna in za vso večnost ustanovljena Jugoslovanska nacionalna stranka. JNS brez ušes pa je kratica za društva tistih sportnikov, ki breajo žogo: Jugoslov. nogometni savez. Ta savez bo še naprej obstojal in deloval. Na to mo-

Vrhovni poveljnik italijanskih čet, ki so namenjene v Abesinijo, general Rudolf Graziani, ki je premagal Libijo.

ramo opomniti svoje štitelje. Kadar boste v časopisih brali kratice JNS v zvezi s kakšno pametno stvarjo, vedite, da gre za nogometne lašce, ne za stranko. O »JNS« v ušesih bo pa ljudstvo govorilo le še v zgodovinskem smislu, kakor o kugi, lakoti, vojski, ognju, potresu, povodnjah in drugih nesrečah, ki so naš mali narod zadevale v teku stoletne borbe za obstoj. Škoda, da je šla ta imenitna stranka tako hitro v »franzec«. Vsaj do 5. maja naj bi bili počakali. Takrat bi bilo tisto. Takrat bi bili vsi volivci člani J.N.S. (Jugoslov. nogometnega saveza), »JNS« v ušesih bi bila pa — šoga.

d **Akrabok!** Gospodarskega propada našega kmeta so krivi — klerikale! Prav zares! Tako je nedavno zapisalo »Jutro« v odgovor »Domoljubcu«, ki je s številkami dokazoval, kam je naš kmet prišel pod Uzunović—Kramer-Pueljevo stranko. To so menda tisti klerikale, o katerih je »Jutro« že pred štirimi leti pisalo, da ni ne duha ne sluha več o njih. Steer je pa moral mali kužek »Domoljub« že na pravi kraj ugrizniti, da je imenitno »Jutro« tako neznanako tudno zavililo. Bomo poskušali še kdaj šavniti, če ne bo prezagodaj proglašen kontumac.

d **List za listom.** Uradno glasilo Jugoslovanske nacionalne stranke »Glasnik JNS« ne bo več izhajal.

d **Dr. Maček se je te dni civilno poročil** v Varaždinu s sestro svoje pokojne prve žene.

d **V botrek, 21. februarja je še čas, da** popravite volivne imenike!

d **Kmečki magazin** v Ljubljani, Krekov trg 10 (nasproti Mestnega doma), Vas postreže z najboljšim blagom in najnižjimi cenami. Obiščite to trgovino in prepričajte se!

d **365 poslancev** bo štel bodoči parlament. Dravska banovina šteje 1,144,194 prebivalcev in voli 29 poslancev. V dravski banovini sta dve volivni okrožji, in sicer okrožje neadnanje ljubljanske oblasti in nekdanje mariborske oblasti. Prvo voli 14 poslancev, drugo 15. Kakor znano, dodeli volivni odbor tri petine mandatov večinski listi, medtem ko se dve petini razdelita med večinsko listo in manjšinske. Tri petine v dravski banovini zne-sejo 17, dve petini 12 poslancev.

d **V dravski banovini pride en poslanec** na 39,500 prebivalcev, v savski na 38.000, v vrbski 41.500, v primorski 37.500, v drinski 39.300, v zelaški 28.000, v donavski 85.900, v moravski 35.000, v vardarski 35.000, v področju Belgrad-Zemun-Pančevo, ki voli 5 poslancev, pride 1 poslanec na 58.000 prebivalcev. V vsej Jugoslaviji pride povprečno 1 poslanec na 37.900 prebivalcev.

d **Dalekoviden proglas.** »Katoliški list« prinaša okrožnico hrvatskega metropolita g. nadškofa dr. Antona Bauerja o volitvah. V okrožnici pravi: »Dne 5. maja se imajo izvršiti volitve v narodno skupščino. Ker se je že začela tudi volivna agitacija, sporočam s tem svojemu kloru, da ne bom nobenemu aktivnemu duhovniku dovolil, da kandidira na katerikoli listi.

d **Metite se ako mislite, da ste storili vse,** če na zunaj čistite Vaše sobe s kakršnokoli sobno kremo. Bolj važno je, odpraviti sobni kamen, ki tliči za sobni, a to se doseže z sobno kremo Sargov KALODONT, katere ima v sebi učinkoviti dodatek sulfordioleat dra. Bräunlich. S tem odpravite polagoma ver-dar samseljivo sobni kamen in prepričite, da se naredi drug. Za izpiranje in razkuževanje ustna voda Kalodont.

DOMAČE NOVICE

d **Kmet lahko govori take-le:** Proj, ko ste bili vi mestni ljudje, ali bogati ali visoki ali nizki, sem bil jaz. Zemljo sem pripravil, da je postala rodovitna, žito sem sejal, ustvaril sem polje, ki živi vas, vašo obrt, vašo trgovino in vaš promet. Našel sem pravico, dal sem postavo, sovražnika sem odvrčal, tisoče let sem nosil težka bremena. Drevo sem, vi pa ste listje. Vrelec sem, vi pa ste potok. Ogenj sem, vi pa ste njegov odsev.

d **Lepa manifestacija za sv. Evharistijo** in papeža se je vršila preteklo nedeljo v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Več tisočev ljudstva je poslušalo dr. Karla Cepndra, ki je slavil večnostni in človeški pomen papeštva ter sv. Evharistije. Nato je govoril g. Zor o pomenu evharističnih kongresov in pokazal več slik iz evharističnih kongresov v Rimu in Kartageni.

d **Proti framasonom.** Na zadnji seji občinske uprave v Zagrebu je prišlo do burnih prizorov ki so se začeli s tem, da je nekdo na galeriji začel viklati proti framasonom in zahtevati, da naj se svobodnozidarski člani občinskega sveta odstranijo iz dvorane. Galerija je bila prenapolnjena z občinstvom, ki je takoj poseglo v vzklike in sejno dvorano spremenilo v pozornico za zelo ostru

zakona o organizaciji gasilstva. Na seji so sprejeli sklep, da bo zvezno starišinstvo obiskalo ministra za telesno vzgojo naroda dr. Auerja ter mu predložilo težek položaj gasilstva, ki je nastal vesled neizvrševanja zakonskih odredb, in posledica, ki bi vesled tega lahko nastale. Zaradi tega so podali na seji tudi poročila o zakonskem načrtu o požarni policiji ter o usnutku odredb o vozni olajšavah za gasilce in njih orodje na podlagi čl. 96 zakona o organizaciji gasilstva.

— **Pri slabem počutju je naravna** »Franz-Josef« grenčica prijetno učinkovito domače sredstvo, ki se z njim znatno zmanjšajo težkoče in česče zanesljivo koristijo že male količine. Dopisi ženskih zdravnikov hvalijo soglasno prav milo učinkovanje »Franz-Josef« vode, ki je posebno izborna za nežni ustroj ženskega telesa.

d **Zopet krojijo ponarejeni tisočdinarski** bankovci. Narodna banka sporoča, da so se zlasti v okolici Sušaka (bližina Reke) zopet pojavili v večjem številu ponarejeni bankovci po 1000 Din iz l. 1920. Ti bankovci so sicer zelo dobro ponarejeni, vendar se jih malo lahko loči od pravih. Vsi ti bankovci imajo datum 30. novembra 1920 in natisnjeno rezo, okoli katere je napis »Jugoslavneje

obračunavanja. Občinstvo je vzklikalo s posebno vnesmo proti inž. Šaju in zahtevalo, naj nemudoma odide. Okrog advokata dr. Kozjaka se je zbrala posebno podjetna skupina mlajšega občinstva, ki so burno vztrajali pri svoji zahtevi, naj framasoni zapustijo občinsko zbornico. Mestni župan se je trudil, da bi vpustil red, a je moral sejo prekiniti, nakar so varnostne oblasti galerijo očistile in se je seja lahko zopet nadaljevala.

d **Desetletnico** obstoja je slavila tržiška usnjarska in čevljarska zadruga »Runo«. Zamilil in ustanovil je to lepo cvetočo zadrugo kranjski gosp. svetnik in župnik Škrbec. Bog daj zadrugi srečo tudi v bodočih dneh!

VINO pristno in počni dobite pri **Centralni vinarni** v Ljubljani

d **Zaradi zadnjih dijaških nemirov** sta odstopila rektor in prorektor belgrajske univerze.

d **Nov ženski oddelek** v bolnišnici za duševne bolezni na Studenou pri Ljubljani so blagoslovili in otvorili v nedeljo dne 17. februarja 1935. Cerkevni obred je izvršil knezoškof dr. Gregorij Rožman.

d **Iz seje starišinstva Gasilke zveze.** Starišinstvo Gasilke zveze kraljevine Jugoslavije je imelo te dni svojo 12. sejo, na kateri se je med drugim razpravljalo o korakih, ki se bodo podvzeli za rešitev vprašanja 6% doprinosov, ki pripada gasilskim ustanovam na podlagi čl. 77

mesto pravilno »Jugoslavije«. Mesto črke št je torej natisnjena črka »nc. Da se popolnoma onemogoči razpečavanje ponarejenih bankovcev, je najbolje, da zamenjajo vsi, ki imajo še prave bankovce iz leta 1920 te bankovce pri Narodni banki in ne čakajo do 4. maja 1936, ko postanejo ti bankovci neveljavni.

d **Ponarejeni kovanci po 50 Din** so se pojavili v Ptuj. Dodnevno so izdelani in bivših avstrijskih 5 kronskih komadov.

d **Licitacije za regulacijo Ljubljanice** je ministristvo odobrilo in prično s delom, kakor hitro bo ugodno vreme.

d **Znižanje telegrafskih vezin** je napovedal prometni minister. Pri potniških vlakih bo znašalo 28%. Nove cene stopijo v veljavo s 1. marcem 1935.

d **Preteklo nedeljo, dne 17. februarja** so je vršil v Novom Sadu sestanek zastopnikov denarnih zavodov iz vse države. Razpravljali so o stanju denarnih zavodov in sprejeli nekatere zahteve za ozdravitov.

d **Nekaj o našem svobodnem delu** pri stanisti v Solunu. Skozi našo svobodno ceno v Solunu izvažamo največ rade. Po uradni statistiki je prispelo v solunsko svobodno ceno po železnici lani 197.840 ton blaga v primeri s 180.544 tonami v letu 1933. K temu je pripomniti, da je prispelo leta 1930 v Solun 74.150 ton našega blaga. Glavni predmet, ki so prispeli leta 1934, so naslednji (v okle

pajh podatki za 1933): magnezit 5760 (4828), hrom 18.179 (15.809), svinčena ruda 67.518 (62.945), cinkova ruda 96.474 (88.810) in ostalo blago 12.909 (8646) ton. Zanimivo je, da je leta 1930 znašal dovoz raznega blaga (ne rud) še 21.291 ton. Od skupnega prometa leta 1934 je odpadlo 84,5% na naše ladje, 49% na grške, ostanek 16,5% pa na razne države. Naš uvoz skozi solunsko svob. luno como je znašal leta 1934 18.862 ton ter je dosegel najvišjo stopnjo leta 1933 s 28.423 tonami.

d Tudi vole. Nedavno je izšla naredba, po kateri bodo morali kovaški pomočniki dokazati, da znajo podkovati ne samo konje, ampak tudi vole.

d Svetosavsko leto. Prosvetni minister je izdal odlok, po katerem bodo otroci pravoslavne vere v šolah proslavili svetosavsko leto na ta način, da se bodo med otroke razdelile knjige in spisi o sv. Savi ter da se šolska mladina pravoslavne vere pošlje na izlete v znamenita svetišča pravoslavne cerkve.

d V Nišu je odstavljena celokupna občinska uprava in postavljena nova z Dragičko Cvetkovičem, ministrom v p. na čelu.

d Na predvečer svoje stoletnice je umrla te dni v Drnju pri Koprivnici Ana Medjimorac.

d 297 meščanskih šol je v Jugoslaviji in sicer: v Savski banovini 30, v Dravski 43, v Donavski 29, Primorski 31, Drinski 18, Zetaki 16, Vardarski 13, Vrbanski 12, Beograda 4 in v Moravski 1 šola.

d Pri lahjuju sledi na kozarec naravne »Franc-Josefove« grenčice, popite s jutraj na tešče, brez truda izdatno izboljšanje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

d Raspisani sta požad. podčastniški šoli v Zagrebu in Beogradu za mladeniče od 18 do 21 let starosti. Pojasnila se dobijo pri Francu Peru, kapetanu v p., Ljubljana, Maistrova ul. št. 14; priložiti 3 Din znanke za odgovor.

d Društvo hospodarskih profesorov kandidatov so ustanovili v Ljubljani. Prisadetihi je v dravski banovini nad 70.

d 20. dražba krsna v Ljubljani bo dne 25. februarja, in sicer zadnja v tem letu.

d Glasom sodne osebitve znaša vrednost v konkuru se nahajajočega Kende na Bledu nekaj nad 38 milijonov Din, terjatve pa presegajo vsoto 41 in pol milijona Din; od tega odpade na hipotekarne zavarovana posojila 32 milijonov dinarjev.

d Po mnenju vseučilniškega profesorja dr. inž. Kasala je vzrok nesreče pri novem mostu v Goricanah predčasno razpajanje, ko še niso bili izvršena druga potrebna dela.

d Sodelovanje gospodarskih krogov. Kritikujoč nove banovinske davčine, zaključuje »Trgovski list« tozadavni uvodnik tako-le: »Niso se upoštevale želje gospodarskih krogov, ni se iskalo sodelovanje z njimi in tako so tudi ti brez vsake obveznosti. Nova banovinske davčine postanejo veljavne šele, ko jih potrdi finančni minister in pot k njemu je gospodarskim krogom še odprta. Ali ne bi bilo bolje, če bi bil že doma dosežen sporazum z gospodarskimi krogi in če bi postal njih prisiv na finančnega ministra nepotreben?«

d 40 milijonov za alkohol in samo 16 milijonov Din za mleko je potrošila Ljubljana v letu 1934.

d Učitelj jim je bil dostoj le za delavca. »Učiteljski tovarišč« priobčuje v zadnji številki uvodnik pod naslovom »Učiteljsko bodi mesto tudi v parlamentu«. Pisec zahteva za učiteljsvo lastno zastopstvo v vseh javnih in zakonodajnih zastopih. Ko gre za usodo šolstva, učiteljsva in narodne prosvete, naj bo dana tudi učitelju beseda. Danes se mora v smislu zakona učitelj udeleževati tudi izven šole. To delo izven šole se tudi ocenjuje. Učiteljsvo se tega dela ni branilo, toda zato pa zahteva primerno priznanje. Učitelj je bil dostoj le za delavca, včasih so mu tudi priznali, da je delo dobro, »a danes postavljamo zahtevo, da bo učiteljsvo tudi svojemu ustvarjalnemu delu med narodom primerno zastopano povsod, ter odločalo o šolstvu in prosveti.« Zato naj učiteljsvo dobi svoje zastopnike tudi v parlamentu. List poroča na drugem mestu, da je učiteljskemu predstavitelstvu neki minister izjavil, da je njegova želja, naj bi bilo v parlamentu več učiteljev kakor dolej.

d Zagreb ima več volivcev kot Beograd. Število volivcev v Beogradu bo po vseh podatkih nižje, kakor število volivcev v Zagrebu. V Zagrebu bo volilo okoli 80.000 ljudi, v Beogradu pa okoli 55.000. Zagreb bo imel torej največ volivcev v Jugoslaviji.

d Predraga sol. Področje bivše mariborske oblasti dobiva sol, ki se uvaža iz Avstrije. Ta sol je mnogo dražja kakor morska sol ali sol iz rudnika Kreke. Naj bi torej tudi bivša Štajerska dobivala morsko ali kreško sol.

d Znanil storah v škezi države pri družbi »Našec« so nad 1000 oseb zastikali, obtožili pa nad 100, med njimi tudi tri bivše narodne poslanca.

d Pri nagnenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna »Franc-Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo.

d Benski svet je sprejel proračun in z večino glasov tudi levski zakon.

d Velike modasne poslednje burze dela hočeje zgraditi v Zagrebu. V poslojju M tudi bilo velike presodišče za delavce.

Lepi zobje brez
zobnega kamna
tako preprosto!
Vzemi

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

NESREČE

d Pogorel je posestnik Kevčič Jožef v Brunški gori pri Redebah.

d Do tal je pesorela delavca misarokoga mojstra Sajkz v Spodnji Novi vasi pri Mariboru.

d Ko je izstopil na nasprotni strani iz vagona. Progovni čuvaj je našel na postajališču Sv. Kuzam pri Sušaku utrtega potnika s odrgano glavo. Po dokaznemih so ugotovili, da gre za Dragotina Mirka iz Bakra. Mirka je izstopil na nasprotni strani iz vagona. Pri tem je padel pod visk in kolena so mu odrezala glavo.

d Krute »preganja usoda samskega rudarja Kaplana Ivana v Trbovljah. Zlomil si je roko in komaj je zapustil bolnišnico in mislil oditi na pogreb svoje matere v Rajhenburg, odkoder so mu v nedeljo namenili njeno smrt, pa je tako nesrečno padei na spohki cesti, da si je na istem mestu zopet zlomil roko in je moral zopet nazaj v bolnišnico, namesto na materin pogreb.

d Polila ga je z vrelo vodo. Ono sredo se je sukala pokrugoletna posestničkova hčerka Angela Jazbec iz okolice sv. Jurija ob juž. žel., doma po kuhinji. Ko je njena mati prelivala krop, je stopil otrociček k njej in mati je svojega otroka po nesreči polila z vrelo vodo po glavi in prsih. Mala Angelca je na poškodbah umrla.

d Zmaril je upokojeni samski rudar 54 letni Franc Brinar iz Trbovelj.

d Razne nezgode. Na spolzkem hodniku je padla in si zlomila nogo 62 letna Marija Jaklič, žena upokojenega železničarja v Ljubljani. — Pri smučanju na Golovcu si je zlomil nogo sin ljubljanskega poklicnega gasilca, Edvard Kraljič. — Nogo si je zlomil tudi 8 letni Marjan Pirc iz Kisovca pri Zagorju. — Ne žagi v Podpeči je delal 52 letni Kobijev delavec Franc Trojar. Ko je nalagal hlode, mu je eden padel na nogo in mu je zlomil pod kolonom.

Kjer so na nizi hrzovski veri sovražni časopisi, ne moremo prižekovati katoliškega duha, katoliškega osvajača.

PORAVNAJTE NAROCNINO!

Vaš otrok

je posebno v hladnem zimskem času izpostavljen zadržanima prehladoma, če mu ne boste dali s seboj nekoliko priljubljenih in slastnih KAISER-jevih prsnih karamel. Nad 15.000 overosvjatih pričičeval Vam jamči za uspeh prsnih

KAISER-jevih prsnih karamel.

NOVI GROBOVI

d Smrt pobrati pod lopato, kar rožil je beli dan. Po dolgi bolezni je zatisnil na veke svoje oči duhovnik in redovnik sv. Franciška p. Gabrijel, minorit iz Kamnika. — V Št. Ozbaltu je odšel po večno plačilo župnik g. Anton Vadnjal. — V Skaljah pri Velenju je umrl bivši organist Adolf Schwarz. — V Pišecah so pokopali Dirnbeka Janeza, njegovega brata Antona in 83 letno Kokot Nežo. — Na Fužinah pri Ljubljani je preminul gostilničar, trgovec in posestnik Jožef Babnik. — V Mariboru je na veke zatisnila oči Ernestina Lavrič pl. Zaplaz, soproga podmaršala. — V frančiškanskem samostanu v Mariboru je zaspal v Gospodu pater Ciril Bračko. — V Knezdolu pri Trbovljah je izdihnil posestnik Alojzij Cestnik. — V Mariboru je zapustila solzno dolino Štefka Vauhnik, soproga odvetnika. — V Mariboru je umrla Franja Zinaver, poštna uradnica v pokoj. — V Gotovljah je preminula Ana Reher. — V Pečah je izdihnil 69 letni kamnosek Janez Vektoraz. — V Kamni gorici je zapustila solzno dolino Franja Kappus, roj. Jalen. — V Grosupljem so položili v grob mesarja Martina Javornika. — V Studencih pri Mariboru je umrla Lovša Marija, vdova po ključavničarju. — V Št. Vidu nad Ljubljano je zapustil solzno dolino Ivan Kremžar, posestnik in kleparski mojster. — V Ljubljani so umrli: Novak Anica, roj. Pirnat, 76 letni najstarejši uslužbenec Jugoslovanske knjigarne Anton Supin, višji sodni oficial v pok. Anton Mehle, ravnatelj Louis Preiss iz Litije in soproga policijskega nadstražnika Josipina Kos, roj. Krbavec. Naj počivajo v miru!

d V Ameriki je umrl 15. decembra 1934 Janez Šusteršič (Grilčkov) iz Smartna pri Litiji, v starosti 54 let. V Ameriko je odšel leta 1905. S svojimi prihranki si je kupil tamkaj nekaj zemljišča in postavil hišo. Zapustil je ženo in pet otrok. Naj mu bo nebeški Oče milostljiv Sodnik, ostalim pa dobrotljivi Tolažnik!

Smrt v čeburu testa

Med nenavadnimi slučajmi smrti, s katerimi zasleduje usoda človeško življenje na vsakem koraku, je najneobičajnejši pač slučaj, ki se je pripetil preteklo soboto v Št. Ilju v Slov. goricah. Pri pekovskem mojstru Jurgecu se je pripetila smrtna nesreča, ki je zahtevala življenje 35-letnega pekovskega pomočnika Franca Kūharja, pridnega delavca in očeta dveh nepreskrbljenih nedoletnih otročičev. Pokojni Kūhar je imel usodno bolezen padavico, ki ga sleer ni pogosto prijemala, živel pa je zaradi nje v večnem strahu. Kakor je sedaj pokazala njegova nesrečna smrt, je bil ta strah upravičen. V soboto zvečer ob pol 12 je prišel kakor običajno na delo ter je začel v delavnici pripravljati testo. Delal je sam, ker pride mojster šele po polnoči, ko je testo že vzkipelo. Tudi v tej noči je prišel mojster v običajnem času. V delavnici se mu je pa nutil nenavaden prizor. Pomočnik Kūhar je visel z zgornjim telesom v čeburu za mešanje testa ter se ni odzval klicu. Ko je mojster pristopil k njemu, je z grozo opazil, da se je zaril Kūhar z glavo v testo in da se je v njem zadušil. Nesrečo je povzročila padavica, ki je Kūharja prijela v trenutku, ko je vilil v njem zadušil. Nesrečo je pridal kvas. Komaj je začel testo mesiti, mu je postalo slabo, omahnil je preko roba čebura ter ostal z glavo v testu. V nezavesti se je v testu zadušil, ker ni bilo nikogar v delavnici, ki bi mu bil priskočil na pomoč. Nesreča je povzročila v vsej okolici sočutje s pokojnim in njegovo ubogo družino. Danes dopoldne so ga pokopali na sentiliskem pokopališču.

II. EVHARISTIČNI KONGRES V LJUBLJANI

Katoliškim dekletom za evharistični kongres! Slovijski odbor Katoliške akcije, odsek za dekleta, v Ljubljani je izdal sledeči poziv: Evharistično slavlje letošnjega leta v Ljubljani je namenjeno vsem katoliškim vernikom Jugoslavije, brez razlike stanu in starosti. Na tem kongresu se mora veličastno pokazati, da smo eno telo vsi, ki verujemo v Jezusa Kristusa po naukih vs. Cerkve in uživamo od istega Kruha. O tej edinstvi nas hoče kongres pripraviti in v njej utrditi, da bo zveza ljubezni med nami in Kristusom ter med nami samimi v Njegovi Cerkvi živa in neporušna. Kakor je bilo zavijanje Evharističnega kruha prvim kristjanom vir ljubezni, edinstvi in moči, tako imej tudi v naši dobi ista hrana isti učinek! — Kongres, ki je namenjen vsem vernim, je seveda namenjen tudi vsem katoliškim dekletom. Ne samo članicam Marijinih družb in nekateri družtev, marveč vsem, ki jih sv. krst in sv. birma družita s Cerkvijo, vsem, ki hočejo živeti iz Kristusove vere. — Poudarjanje besede »vsem« je zelo upravičeno, saj so morda ravno dekleta, ki bi rada ostala do kongresa brezbrizna, njegovih dobrot najbolj potrebna. Vsak bo namreč moral priznati, da je božje hrane in edinstvi s Cerkvijo potreben posebno dekliški stan, ki ga današnje rafinirano oddaljevanje od vrelcev božjega usmiljenja meče trumoma v žrelo nenasitnega materializma, zmaja s stotimi glavami. Kar bo ta zmaj iz deklet naredil, to bodo matere, in kar bodo matere, to bo narod in država. — Dekleta naj zato na kongres gledajo kot na izredno važno svojo zadevo, ki jih s svojo pripravo, slavljen in posledicami more odrešiti iz marsikateri sužnosti in njihovem stanu vrtni marsikatero lepoto. Evharistični kongres jim mora posredovati »kruh močnih« za boj proti trojnemu poželenju in zvezo s Cerkvijo za ljubezen in apostolat. — Dekleta! Kongres je v veliki meri važna zadeva vašega stanu. Po svoji naravi in smislu za žrtve ste

bile vedno med najbolj navdušenimi za verske prireditve. Naj seže do neba to vaše navdušenje za največjo versko prireditev v naši domovini, za evharistični kongres v Ljubljani! Vse velike reči pa uspeje le, ako so dobro pripravljene. Trajni uspehi evharističnih kongresov so bistveno odvisni od globoke dolgoletne, in prvi vrsti duhovne priprave. Zato bodi ta priprava prvi izraz vašega navdušenja za kongres, za katero pridobite vse svojega stanu. Kongres smatrajle je kot najlepše potrdilo in veličastno krono evharistične priprave. — Dekleta v mestu in na deželi, dijakinje ali obrtnice, delavke ali uradnice, za vas gre, zato se vseh priprav za kongres živahno udeležite, posebno pa že sedaj same evharistično živite in v tem smislu usmerite vse svoje žrtve in molitve. Tudi že sedaj skrbite, da bo vaš stan na kongresu kar najbolj častno zastopan. — Kristus vas hoče rešiti s tem da vas po presveti Hostiji prilagaja k sebi in svoji Cerkvi! Odzovite se!

Stanovska zborovanja in organizacija udeležbe. Da se doseže čim večji uspeh zborovanj, bodo vsi udeleženci razdeljeni v stanovske skupine. Doselej so določene sledeče skupine: A. 1. kmetki mošje, 2. kmetki fantje, 3. delavci, 4. delavska mladina, 5. srednješolci, 6. visokošolci, 7. izobraženci, 8. akademski izobraženci, 9. učitelji, 10. obrtniki in trgovska mladina, 11. obrtniki. — B. 1. matere, 2. kmetka dekleta, 3. delavska dekleta, 4. obrtniške in trgovske nastavljenke, 5. služkinje, 6. učiteljice, 7. uradnice, 8. srednješolke, 9. akademkinje. Na vsakem zborovanju bosta dva slovenska in en hrvaški govor. Ob zaključku zborovanja bo kratka zabujba. Prosimo vse stanovce, da že sedaj skrbijo, kako bodo najboljši iz svojih vrst za gotovo poslali na zborovanja v soboto, 29. junija. Stanovske organizacije naj se glede podrobnih plosalnic in nasvetov obrabijo neposredno na Glavni pripravljalni odbor v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7.

Pozdrav »Domoljub« pošiljajo ribniški rešetarji, ki si služijo kruh v Avstriji. Na sliki so: Ivan Benčina iz Sodražice, Franc Šile iz Zamostea, brata Jože in Lojze Šile iz Zamostea in Filip Ovar iz Jeloveca.

RADIO

Program Radiofonske oddajne postaje v Ljubljani od 21. februarja do 28. februarja.
Vsak delavnik: 12 Plošče, 12.50 Poročila, 13 Čas, plošče. — Sreda 21. febr. 18 Plošče po željah, 18.30 Pogovor s poslušalci, 19.20 Čas, jedilni list, 20 Prenos opere iz Ljubljane, V odmoru: čas in poročila. — Četrtek, 21. febr.: 18.20 Smuška ura, 18.50 Srbohrvaščina, 19.20 Čas, jedilni list, 19.30 Nac. ura, 20 Operne arije, 21.30 Čas, poročila, 21.50 Akademski pevski kvintet. — Petek, 22. febr.: 11 Šolska ura, 18 O verstvih, 18.20 Radijski orkester, 18.40 Literarna ura, 19 Radijski orkester. — 19.20 Čas, jedilni list, 19.30 Nac. ura, 20 Prenos iz Zagreba, 22 Čas, poročila, Radijski orkester. Sobota, 23. febr.: 18 Radijski, Radijski orkester, 19.15 Aktualnosti, 19.30 Radijski orkester, 18.50 Francoščina, 19.20 Čas, jedilni list, 19.30 Nac. ura, 20 Zunanji polit. pregled, 20.20 Peter večer, Nedelja, 24. februarja: 7.30 Kmet. predavanje, 8 Plo-

šče, 8.20 Poročila, 8.30 Orgelnski koncert, 9 Versko predavanje, 9.15 Prenos službe božje, 9.45 Plošče, 10 Osebna higijena kmeta, 10.20 Plošče, 10.40 Operna ura, 11.40 Mladinska ura, 15 Vombergen Idealni smučarji, veseloigra, 19.30 Nac. ura, 20 Čas, jedilni list, 20.10 Koncert Ljubljanskega Zvona, 21.30 Čas, poročila, 21.50 Radijski orkester. — Ponedeljek, 25. febr.: 18 Trebnje in okolica, 18.20 Narodne na ploščah, 18.40 Slovenščina, 19.10 Zdravniška ura, 19.30 Nac. ura, 20 Prenos opere iz Zagreba, V odmoru čas in poročila, Torek, 26. februarja: 11.00 Šolska ura, 18.00 Otroški kotiček, 18.20 Primorska kuhinja, 18.40 Nemščina, 19.10 Pravna ura, 19.30 Nacionalna ura, 20.00 Čas, jedilni list, 20.10 Koncert pevskega društva »Sava«, 21.10 Radijski orkester, vmes čas in poročila, 22.30 Angleške plošče, Sreda, 27. febr.: 18 Plošče po željah, 18.30 Pogovor s poslušalci, 19.20 Čas, jedilni list, 19.30 Nac. ura, 20 Klavirski koncert, 20.30 Fantje na vasi, 21.30 Strmel kvintet, 22.15 Čas poročila, 22.30 Plošče, 23 Esperanto.

PO DOMOVINI

Naša fara žahuje.
(St. Ožbolt pri Blagovici.)

V torek, 12. februarja smo pokopali našega nenadoma umrlega g. župnika Antona Vadnjala. Kako je bil pokojni gospod pri nas priljubljen, je pričal pogreb, katerega so se udeležili ljudje tudi iz vseh sosednjih župnij. Kljub oddaljenosti in ostrí zimi je 14 duhovnikov z moravskim g. dekanom na čelu spremljalo truplo blagopokojnega na zadnji poti. Tudi cerkveni moški zbori iz St. Ožbolta, iz Blagovca in St. Gotarda so za slovo prav lepo zapeli. Posebno globok vtis je napravila udeležba treh zastopnikov iz Cerkev pri Krškem z g. župnikom na čelu, ki so se ob grobu poslovili od svojega bivšega kaplana. Radi izredne skromnosti in darežljivosti je in bo ostal v dobrem spominu cerkljanskih župljanov. Prav tako in še mnogo bolj mu moramo biti hvaležni tudi štožbolčani, kjer je pokojni gospod Anton mnogo žrtvoval za olepšavo župne cerkve, in še več, celo sam sebe daroval za dobrobit svojih župljanov. Kot siromak je živel, kot siromak je umrl, a bogat je stopil pred Boga. Radi splošno znane zadeve je zadnje čase mnogo trpel in ga je to tudi končno spravilo v prerani grob. Srčno željo, da bi počival med nami, mu je dobri Bog tudi izpolnil. Počiva pri križu, na mestu, ki si ga je v življenju sam odbral. — Počivaj v miru, blaga duša, mi pa se ga bomo spominjali v molitvi!

Umril je mož...
(Ribnica.)

Dne 15. febr. so položili k večnemu počitku g. Janeza Skrabca, posestnika in gostilničarja — štirje duhovniki so ga spremljali na zadnji poti, moški zbor mu je pel ganljive žalostinke, velikanska udeležba pri pogrebu, zlasti moških, pa je kazala, kaj je bil pokojnik v očeh svojih rojakov. Bil je predsednik združenja vojnih invalidov, predsednik skupine bojevnikov, odbornik Hranilnice in posojilnice, prodajne in nabavne zadrage, vaški načelnik, cerkveni ključar in oskrbnik pokopališča. ki se je pod njegovo skrbno roko razvilo v vzorno nivo božjo, bivši dolgoletni občinski odbornik in član šolskega odbora, kratkoma povodno važjen sodelavec v javnosti. Kdo ve, koliko mojim vdovam in sirotam je otrl solze, ko-

likim invalidom — sam invalid — je pomagal — Vedno zvestemu katoličanu se nikdar ni tožilo poprijeti za spretno pero, da z njim dela dobro svojim bivšim vojnim tovarišem in njihovim zapuščanim svojcem. Ta njegova dobrota in delavnost je privabila zastopnike vseh korporacij in dolgo vrsto invalidov iz vseh krajev in nešteto ljudstva tudi k pogrebu. V slovo so mu govorili g. Onič iz Ribnice v imenu bojevnikov, odposlanec združenja vojnih invalidov iz Ljubljane ter odbornik krajevne skupine vojnih invalidov g. Pogorelec iz Strug. Menda ga nikoli ni manjkalo pri zborovanjih bojevnikov pri Materi božji na Brezjah, ki mu je — dasi šele v 55. letu življenja — izprosila tako udano in blaženo smrt. Zapustil je vdovo in devet otrok, ki naj jih blagoslovi dobrotni Bog za vse, kar je oče drugim dobrega storil. Zrtev vojne, mož-siromak, veseli se pri Bogu!

Smrtna kosa.
(Stara Loka.)

V nedeljo, 17. februarja je umrla vsem župljanom znana in priljubljena 85 letna Bernakova Micka. Bila je zadnja lastnica zgodovinsko in umetniško zanimivega gradca Frauenhof za farno cerkvi, ki je pred leti pogorel in se ni več pozidal. Te stenske slike Jerneja iz Loke so sneli s stene in jih spravili v muzej, preden je gradšč razpadel. No sedaj je šla v večnost še njegova poslednja lastnica, ki je tudi zadnja svojega rodu. Bila je po svojem dobrem srcu in po pristni duhoviti šegavosti še pravi tip nekdanjih Staroščank. Naj v miru počiva dobra duša.

Vojak umrl.
(Zaplana.)

Dne 13. febr. je umrl v vojaški bolnišnici v Ljubljani Janez Mivšek (p. d. Jamniški), rojen Zaplanec. Služil je svoj vojaški rok v Pirotu. Že v jeseni, ko je prišel na dopust, je doma močno obolel in ne še zdrav se je vrnil na službeno mesto. Od tistega časa je bil bolan, a nikomur ni nič tožil. V se je zapri svojo bolezen in vztrajal, dokler je mogel. V januarju pa je tako oslabil, da so ga poslali na dopust. Ko je prišel domov, je obležal. Štirinajst dni je ležal popolnoma negiben

Smrtna kosa.

(Sv. Anton v Štangi.)

Ni še minilo leto dni, kar smo pokopali v najlepši mladeniški dobi Pavličevega Toneta, že je kruta smrt ugrabila njegovo sestro Anico. Velik udarec za družino Potolazi naj jo ljubi Bog! Saj smrt obeh je bila tako lepa, da si take vsak želi. Še lepši pa so bili pogrebi, zlasti Aničini, ki je bila članica Mar. družbe. Tako ganljivega še nisimo kmalu doživeli. Počivaj v miru, nepozabna Anica, v večni družbi Marijini, kakor si sama rekla tik pred smrtjo: »Nooj grem k Mariji.« Za nas pa, ki še potujemo za teboj, pripravi pri Jezusu in Mariji prostora.

Smrtna kosa.

(Virmaše pri Sk. Loku)

Ko je letos »Domoljubov« poverjenik Andrej Porenta nabiral naročino za list, se je oglasil tudi pri Francki Berčić, katere hiša je na list že 20 let naročena. Francka je poverjeniku rekla: »Plačam ga rada, a brala ga ne bom več dolgo.« Čutila je, da se ji bliža bela žena. Zahrbtina jetika je neusmiljeno glodala njeno mlado življenje. V 24. letu se je poslovila od nas, povsod cenjena in spoštovana, potem ko je morala dati slovo vsem lepim načrtom za tuzemsko življenje. Naj s tem tudi naš list svoji prijateljici položi spominico na njen rani grob. S hudo prizadetno družino vsi sočustvujejo. Zahrbtina bolezen jo težko preizkuša. Naj bo preostalim njihova globoka vera v oporo in tolažbo. Pokojnici in njenemu pred 2 letoma umrlemu bratu pa naj bo Bog bogat plačnik!

Zlata poroka.

(Gorica v Bosni.)

Dne 2. februarja sta obhajala zlato poroko ugledni sosesestnik paromlina g. Ignac Sušteršič in njegova soproga gospa Emilija. Jubilar je bil rojen v župniji Javorje pri Litiji. Že v zgodnji mladosti

SIROTA

»Saj svojih hlevov nimamo,« se zahihita ciganka.

»Pa bi kupili,« modruje mali.

Deklina poskoči in se mu nemarno spači. Kakor da je vse skupaj nič več ne briga, se usloči in začne poskakovati ter plesati okrog herjavice. Umazane cunje frfotajo in se ji opletajo krog suhljatih beder.

Janček se stisne liki jež. Ciganske divjosti se boji. Tesnobno se mu stoji po domu.

»Čakaj, bom spet jaz malo vrtela,« počepne slednjic ciganka in ga odraie od ražnja.

»Kako bi se le pomuznil iz te nesrečne družine?« oprezuje zdaj okrog, toda grmovje je povsod polno zagorelih ciganskih obrazov.

Iz šotora je čuti glasno prerokanje. Med moške glasove zacvili včasih ženska, se spači otrok in zaskovika nekaj neznanega kakor razljučenova sova. Potem zavalovi smeh, da se stresa jadrina na šotoru.

Jančka strese groza. Domišli se pravljic o pesjanih in tolovajih.

»Zdaj je po meni,« mu od strahu zastaja kri, ko ga iznenada nekdo prime za ramo.

»Ti je všeč pri nas?« se sklone čezen žensko, ki ga je bila pripeljala semkaj.

»Popoldne odrinemo,« ga potolaži, ko čuti njegov drget, »sicer ti pa že še povem bolj natančno.«

Nato stopi k tovarišici:

»Ali bo kmalu pečeno?«

»Tudi pojedev,« pokaže ta svoje bele zobe.

Sonce stoji že visoko na nebu in vzduh je topel in božajoč. Iz šotora se privleče zgubana

starka in začne otipavati pečenko. Po glasu se Jančka zazdi, da je to tista neznanca pošast, ki je prejle skovikala kakor sova. Obe mladenki se ji spoštljivo umikata in ji skušata že na sam migljaj ustresti. Jančka starka niti ne pogleda. Mrmrraje začne razkosavati in deliti jed ciganski tolpi, ki se brez hrupa nagnele k njej. Zadnji košček dobi Janček. Ne da ga mu starka, ampak mladenka, ki mu je bila ugibala z dlani.

»Naši zdajce pojdejo,« mu zašepče na uho, »a midva bova še malo ostala —«

»Dolgo?« se zboji Janček. Zdi se mu, da se vsi ozirajo po njem in si nato pomembno namežikujejo.

»Ne dolgo, ne!« šušlja ciganka. »Le nikar ne skrbi!« Samo nekaj malega imam opraviti tu v bližini. Za dobre pol ure bom spet pri tebi.«

Po jedi šotor naglo izgine. Kakor uravljive se spravijo cigani nadenj in vsak odnese svoj kos. Predno se Janček dobro zave, ostane na šotorišču samo še par sečranih cunj in nekaj oglodanih kosti. Janček sliši, kako moški nekje vprezajo konje. Sliši godrnjati ljudi, čuje skripanje koles in jermenja, potem pa vse izgine in zaglušni, kakor da je vtonilo v Savo.

Zdaj bi zbežal, a se preveč boji ciganke. Bog zna, kaj bi sezgodilo z njim, če se ji zameril. Kakor pribit tedaj obsedi na odkazanem prostoru in čnka. Slednjic nekje zašumini in iz grmičja se izlušči cigankin zadovoljni obraz. Poredno treščiči deklet veliko culo pred Jančka in iz vsakovrstne ropotije izvleče dve zadavljeni kokoši.

»Primi, da jima izpustiva krič!

Čprav nerad, Janček le zgrabi žival. Ciganka zapored odreže kurama glavo in topli kri pobarva rušo.

»Kje si dobila vse to?«

»Pri dobrih ljudeh,« vrže deklet glavo vznak in izpod priprtih vek pogleduje dečka. »Zate se moral tako, več; sicer bi ti ne mogla pomagati na poti v Zagreb.«

»Zame?« strmi Janček in v hvaležnosti sklepa:

»Čakaj, ko najdem očeta in spet pridem domov, ti vse rad povrnem. Tri grahaste putke imam in vse tri bodo tvoje —«

»Že dobro,« kima ciganka, pobere kurji glavi in da Jančku v sako roko po eno. Nato mu ukaže sestri in zabčava:

»Glavi drži, dokler te ne pokličem! Gorje, če ju prej izpustiš ali pobegneš! Tiskoli potem več ne najdeš očeta in še tebe samega bi raztrgali volkovi!«

Janček je kakor pijan od mladenkinega hlastnega govorjenja.

»Samo predlojo nikar ne hoč,« jo treptaje prosi.

Ciganka izprazni možnjček in ga položi dečku v naročje.

»Ne bom dolgo, ne bom,« skriva večji denar v nedrje, a nekaj drobiža položi na možnjček, češ:

»To-le je zoper zle duhove!«

Medtem ko ona mirno povezuje culo, Jančka ledeno spreletava po hrbtu. Od groze je ves bled in kakor izgubljen, ciganka pa si mirno oprtaavor in preteče požuga:

»Da počakaš, veš! Sicer —«

Kakor tru se zapiči vanj njen ostrí pogled.

membri pravil »Boja«. In glette: Niti eden ni glasoval za nova pravila, pač pa so vsi zahtevali, da se ta pravila usmaknejo in da naj se čimprej skliče občni zbor »Boja«, ki bo zavzel stališče glede predlaganih pravil. Zahtevali so, da je treba voliti nov odbor, ki bo garantiral nestrankarski značaj »Boja«. Če se to ne bo zgodilo, bodo čim izvajali posledice. — Zelo se motijo gospodje od »Boja«, ako v Beogradu dokazujejo, da je številno članstva in organizacij »Boja« istovetno z njihovo politično močjo.

Novice.
(Zalna.)

Preteklo jesen smo dobili, po zaslugi g. Javornika, vodovod. Poglavitno pri stvari je, da na tem vodovodu nimajo uporabniki nikakega dolga. Smo moderni. Ze prej imamo napeljavo električnega toka skoraj po vseh domovih. Zadnji čas nas pravi obiskujejo smučarji s »Polja«. — Na prosvetnem polju se prav dobro gibljemo. Imamo izvrštem tamburaski zbor pod jako spretnim vodstvom. Le žal, da v svoji skromnosti ne nastopi pred javnostjo. Naše prosvetno društvo je tudi agilno. Letos je vprizorilo že dve predstavi. Prvo »Poslednji mož« so prav dobro podali naši igralci. Preteklo nedeljo smo pa uprizorili predpustni šaloigri »Nevesta iz Amerike« in »Kaznovana nečimurnost«. Smeha in navdušenja ni bilo lonca. Ker je novozapadli sneg oval pot k tej prireditvi, in ker je zahteva občna, naj se ti igri že enkrat vprizorita, se bosta ponovili v nedeljo, dne 25. februara ob četrti na štiri popokine. Vsi, ki hočejo poštenega razvedrila, prav vujudno vabljene.

Sv. misijon.
(Radoviča.)

Na Radoviči smo imeli pretekli teden sv. misijon. Mrzla so že bila naša srca, pa so se ob lepih besedah misijonarjev kmalu odajala. Vedno polna cerkev ob govorih, ob spovednicah pa so si ale cele procesije do zadnjega dne. Seveda so sv. misijon izrabili vsi domačini — izjema je bila od tiste strani, kakor povsod. Sedaj naj v tem kotu Belokrajine vzvete novo življenje po pravih katoliških načelih. Bog daj stanovitnost naši gorečnosti in opore naši dobri volji! — Požarov je vedno dosti pri nas, vode pa sobene. Zadnjič je gorelo na Radoviči pri Jakobčetu. Vode ni bilo ne v vodnjakih in ne v kalin, dobro je bilo, da je imel sosed gnojnično jama. Z gnojnic in snegom so požar udušili. Vsa vas bi bila uničena, če bi bilo količkaj vetra. Vodovod so obljubili, a ga ni. Prosimo vsaj za 3—4 velike kap-

nice, če že nikakor ne morejo narediti vodovoda. Merili so ga za vsake volitve. Naj se ne dela samo po Gorenjskem, dajte nam vsaj kapnic, da bomo zadušili ogenj, če kje izbruhna.

Prilpava na evharistični kongres.
(Vodica.)

Po želji škof. odbora KA bodo letos v postu v naši fari duhovne vaje po stanovih za vso farno, da se tako pripravimo na evharistični kongres. Za moze in fante iz vse fare se bodo duhovne vaje začele na evono nedeljo pop. ob 3. Nato bodo govori zjutraj ob 7, popoldne ob 5 in sicer na velik ponedeljek, veliki torek in veliko ardo. Veliki četrtek pa pri slovenski maši ob 8 skupno sv. obhajilo. Veliki petek zvečer ob 7 pa je postavitve spominskega križa na razpotju cest v Vodica naproti Florijanu. Ob 7 zvečer bo procesija mož in fantov s prižiganimi lučkami pred križ, ki je spomin na evharistični kongres; tukaj govor in zaobljuba. — Za dekleta iz vse fare pa bo začetek duhovne obnove in priprave na 2. postno nedeljo ob 8. Vse dni v tednu bodo govori zjutraj ob 8 in zvečer ob 5. Zjutraj pred govorom bo sv. maša, popoldne litanije z blagoslovom. Sklep bo v nedeljo s skupnim sv. obhajilom. — Pripravljamo že takoj zdaj svojca srea z molitvijo in žrtvami, da postanejo sprejemljivi za milost božjo, ki nam je hoče Bog podeliti v teh milosti polnih dneih.

Novice.
(Rakitna.)

Meseca januarja se je pri nas pričel gospodinjski tečaj. Tečaj obiskuje 10 deklet in žena. Vodi ga gospa Tavčarjeva. Tečaj se bo nadaljeval prihodno zimo. Smo zelo hvaležni g. šol. upravitelju, ki je tečaj organiziral, posebno pa še gospej za tako skrbno vodstvo. — Imeli smo tudi več gospodarskih predavanj. V januarju smo imeli tudi higienko razstavo s predavanjem za žene in matere. — V zimskem času, ko so dolgi večeri, ima Prosv. društvo fantovske večere. Fantje radi prihajajo k predavanjem. — Gospodarski odbor v Rakitni je zaprosil pošto in telefonsko govorilnico. Upamo, da nam bodo ustregli. Glede napredka se lahko kosamo v marsičem z dolinci. — Na Svečnico smo pokopali Uršulo Razdrh,

vsorno krščansko mater. Doma zapuša gluho-nemega sina, dva v Braziliji, enega pa na Štajerskem. Pokojna je bila pridna zbirateljica darov za razne cerkve. Priporočamo jo v molitev. Njej pa želimo vedni mir in pokoj!

Sv. misijon.
(Skardužna.)

V lepi romarski cerkvi sv. Lucije na Skardužni se bo z dovoljenjem škofijstva vršil od 24. februara do 3. marca sv. misijon. To bo še v času izrednega svetega leta 1800-letnice Kristusove smrti in našega odrešenja, a tudi še v času vedno živahnih priprav na jugoslovanski evharistični kongres, ki obeta biti nekaj veličastnega. Naj bi bil tudi ta misijon lepa duhovna priprava ne le za domačine, temveč tudi za okolčane in druge častive sv. Lucije, ki se tam potom prav ljubeznjivo vabijo, da se udeležijo sv. misijona v obilnem številu. Sv. misijon bo združen na predzadnji dan s praznikom celodnevnega čiščenja. Vršil se bo prikrat na Skardužni in bo tudi sicer za obhajanje teh slovesnosti kar prav primeren čas. — Procesija z Najsvetejšim bo 28. februara zvečer ob 6, z misijonskim križem pa v nedeljo, dne 3. marca pop. ob 3, ko bo sklep sv. misijona. Pridite, molimo Kristusa Kralja večne slave!

Zadružna elektrarna.
(Mekinja.)

Naša Zadružna elektrarna, ki je včlanjena pri Zadružni zvezi v Ljubljani, je imela 10. febr. občni zbor. Iz računov je bilo razvidno, da so člani lansko leto za porabljen tok z všteto trošarinjo plačali 16.284 Din. — Skrajno potrebna poprava elektr. omrežja je stala 8665 Din; v tem so med drugim všteti novi betonski podstavki za drogove (prej teh aplah ni bilo) in stroški za bakreni vod, do čim je bila poprej ponekod iz vojne dobe še napeljana železna žica. Stroški za to popravo so se pokrili po večini iz prihrankov prejšnjih let. Občni zbor je z velikim zadovoljstvom vzel na znanje to delo zadruge.

n Ljudska odrom priporočamo igro s petjem: »Čarški sel«. Šest slik. Po istoimenski povesti, ki je pred leti izšla v Slov. večernikah, priredil Ivan Redenšek, Domžale. Društvo, ki želi to lepo igro uprizoriti, naj piše na gornji naslov.

»Kar z nami naj gre, ali ne? Kako hoče revček sa mna tako dolgo poti!«
»Seveda! Najboljše bo rga — Ali za cigane nič ne več kam so se nagulili!«
Janč. odkima.
»Ko sem tako tuj in tudi čez grmovje ni sem mogel videti, ker sem moral sedeti,« pove tako prisrčno iskreno, da se mu vsi trije hkratu zasmejejo.
»Je že dolgo, odkar so žli?« bi še rad vedel kmet.
»Okrog poldneva je moralo hiti —«
Ote in sin se spogledata, češ:
»Potlej je pač vse zastoj! Kdo ve, kje daleč na Hrvaškem se še klati zdaj tatinska svojata!«
»Ali smo tukaj blizu Hrvaškega?« se Janček veselo zavzame, da se mu zasikre oči.
»Seveda,« ga boža deklet. »Tavle zadaj so izteka Krka v Savo, a odonod na Hrvaško ni več daleč —«
»Potlej bi lahko prišel v Zagreb —«
»Bomo že poskrbeli zate,« ga bodri deklet, da ga slednjič čisto mine bojazen. Z zanimanjem povprašuje po tem in onem ter ogleduje pokrajino. Sam sebi se ne more dovolj načuditi, zakaj ni mogel iz gošče, ko vidi, kako je zdaj s temi tremi naglo prišel na plano.
Na njivi, kamor je prišel z novimi znanci, so kopali zgodnji krompir.
»So nam jo že pcedili?« se je namrgodil gospodar proti kmetici. »Samo tegale sem ti pripeljal, Meta, če veš kaj početi z njim.«
»I, kaj pa preganjaš otrokel?« je ženska čisto pozabila tatvine in ciganov, ko je zgleдалa Jančka. »Pa da si še ti, Minca tako nespametna!« je nejevoljno opovrgla hčerki

Minca je začela praviti, kakšno presenečenje jih je čakalo v vrbinju. Delavcem, kar jih je bilo na njivi, je na mah zastalo delo. »Kaj takega! Za božjo čast!« je šlo od ust do ust. Kakor bi bili prilezli iz zemlje, so se okrog Jančka nabrali radovedni otročaji. Izpočetka so ga strme gledali, ko pa so se prepričali, da res ni nič drugačen mimo njih samih, bi se bili že radi začeli igrati z njim.

Jančku nikakor ni bilo prav nič do igre. Zazdel se je sam sebi tako zapuščen in odveč na svetu, da ni vedel, kam bi pogledal. Kadar koli je kje otrok poklical »očec!« ali »matič,« je bolestno zavalovalo v njegovem srcu. Umrl bi rad, ko bi se poprej le enkrat, samo še enkrat na tak klic oglasila njegova mati!...

Polagoma se je prvi val začudenja poleg. Gospodinja se hčerko se je začela odpravljati domov, češ:

»Bo treba misliti na večerjo —«
Dekle je prišla Jančka za roko:
»Ali pojdeš z nama?«
»Kakopak,« odvrne mesto njega gospodinja. »Saj mora biti truden in lačen!«

Janček je zadovoljen, da bo zdaj vsaj pred radovednostjo skrit. Dobro mu dane, ko čuti, da mati in hči ravnata z njim kakor s svojim, vendar s tiho skrbjo v srcu stopa proti neznanemu domu. Bredka skušaja tega dne ga je navdahnila z nezaupanjem. Venomer se boji, kdaj bo izza prijazne besede planila kukršnaki grdobija. Šele polagoma se prepriča, da je ob teh ženskih strah nepotreben. Čeprav mu obe prigovarjata, naj sede in počije, hodi povsod kakor senca za njima. Zgovorno primerja vse, kar vidi v tem ponositem kmetnem domu, z razmerami v rodni hišici. Vmes skuša

najti tolažbe za nadioge, ki mu tarejo srce. Ako bi bila gospodinja količkaj dvomila o resničnosti Jančkovega pripovedovanja, jo mora zdaj njegova vdana postrežljivost prepričati, da odgovarja deček na vsako vprašanje kakor pri spovedi.

Minca mu ponuja zdaj to, zdaj ono, s čimer misli, da mu bo posebno postregla. Ždi se mu kakor na gostiji. Končno se ga začne tolevati strajnost. V kuhinji za mizo sedi in gleda ženski, kako se čvrteto sučeta pri delu. Minca poje. Pecam in soparična toplota ga prenesoreta, da mu začne lezti občupaj. Kakor nekaj materi, se sdaj prepusti Minci, da ga odnese v čamnatu na posteljo. Predno se vrnejo gospodar in delavci s polja se že ziblje v snu in spi vse noč in še v pozno dopoldne drugega dne, ko ga prijazno potrepilja gospodinja:

»No, kaj bo zdaj z našim mlilčcem? Ali naj kar naročim pogreb?«
Janček se stress in mane oči.
»Ali sem dolgo spal?« ga je srca, ker se ni prebudil sam in so ga morali šele klicati.
»Od včeraj do danes,« se šali prijazna žena.

Potlej pri zajtrku spet:
»Se ti je kaj anjalo?«
In mu začne praviti, kako je ponoči večkrat stokal in se prometaval v spanju. Njemu se zdi vse kakor v pravljici. Da bi se oči za mizo in sreblje toplo mleko, le ne more varjeti, da bi bilo vse to res. Ko pa mu gospodinja začne prijazno prigovarjati, naj ne uškar nič ne eramuje in je kakor donac, se končno prepriča, da ni sen, kar doživlja, ampak čiva resničnost.

Današnja sovjetska Rusija

(Nadaljevanje.)

Vsa boljševiška preganjanja in kriza pravoslavne cerkve pa niso mogla škodovati verskemu čutu ogromne večine ruskega naroda, temveč so ga le še zresnila in poglobila. Vera in cerkev, ki sta pred revolucijo zaradi svojega režimskega značaja vprav odbijali ravno najsamostojnejše duhove ter jih pobali v naročje raznih revolucionarnih in materialističnih struj, sta postali sedaj njih zatočišče, ker so gledali ravno v veri in v cerkvi še edino oporišče notranje svobode napram nasilni diktaturi surovega materializma. Celo premnogo absolutov najvišjih brezverskih sovjetskih šol se zateka končno k veri in k cerkvi, da izpolnita strašno praznoto, ki jo jim pušča v dušah to šolstvo. Kljub temu, da uporabljajo boljševiki prav vsa sredstva, da bi zadušili sleherni versko čuvstvo v ruskih masah, prode to vendarle zopet in zopet na dan v vedno novih oblikah. Cvete celo misticizem v najrazličnejših sektah in oblikah, izmed katerih je najbolj razširjena sekta nazvana »imjaslavijac«, ki pripisuje že samemu božjemu imenu posebno moč, a razen te je še več drugih, kakor »evrazijec i. dr. V tem poglobljenem hrepenenju po verski tolažbi in izpopolnitvi so igrali že od nekdaj posebno vlogo samostani s svojimi »starcic, t. j. menhi, ki so bili na glas posebne svetosti in pri katerih so pobožne imoziče iz vseh ruskih slojev iskale sveta, tolažbe in priporočil. Njih vpliv na ruske mase je bil ogromen in ni jim mogla do živega vsa boljševiška nasilnost, dokler niso vsah samostanov kratko in malo razgnali, kajti če so ene »starcic« le pobili, so se takoj pojavili drugi. Toda zatri jih še niso niti sedaj, ker se prennogi posamezniki, hrepeneci po verski izpopolnitvi, zatekajo v puščavniško življenje, kjer pridejo kmalu na glas »starevc.

To poglobljeno versko življenje ruskih množic in neuspeh boljševiške zasramovalne propagande seveda ni ušlo budnim očem boljševiških oblastnikov, zato so že konec l. 1924. sklenili preiti od zgolj zanikajoče propagande tudi k pozitivnemu delu. V to svrhu so ustanovili l. 1925. posebno »Zvezo brezbožnikov«, ki je združila vse že od prej obstoječe krajevne brezbožniške krožke, a njeno glasilo je postal l. 1923. ustanovljeni list »Brezbožnik«. Organizaciji te zveze so posvetili vso pozornost in žrtvovali zanjo tudi ogromne vsote. Njeno jedro tvorijo absolventi posebne brezbožne visoke šole v Moskvi (ust. l. 1919.), ki so najprej do zadnjih podrobnosti pripravili ogromen propagandni material. Zato prva štiri leta tudi še niso hoteli z nabitranjem članov ter so jih nabrali dotlej le okroglo 450.000. Meseca junija l. 1929. so pa priredili v Moskvi velik kongres brezbožnikov, na katerem je bilo zastopanih 37 narodov z 956 delegati. Glavni poročevalec je bil Buharin, ki je dejal, da predstavljajo Bog, angeli in svetniki le stari gospodujoči razred, zato mora vera izginiti. Velik govor je imel tudi Kalinin, ki je dejal: »Boj proti veri je neobhodno, v najvišji meri učinkovito sredstvo, kako odpreti vrata komunizmu.«

S tem kongresom se je začel najostrejši boj proti Bogu in proti veri, kar jih pozna človeška zgodovina. Nemelj »Zveze brezbožnikov« tvorijo celice, ki se ustanovljajo po mestih in po vaseh, v uradih in šolah, v tovarnah in družtvih. Za ustanovitev celice zadostujejo 3 člani in naloga teh je z vsemi sredstvi širiti brezbožniško misel in okužiti vso okolico, prav po Leninovem receptu, ki je dejal: »Treba je biti odločen za vsako žrtev, in če je nujno, biti celo pripravljen za vse mogoče zvižabe, trike, protizakonite metode, zamolčevanje in prikrivanje resnice, da se na vsak način opravi komunistično delo.« Celice so potem združene v občinske, okrajne in pokrajinske svete, ti pa v osrednjo »Zvezo brezbožnikov« z »Osrednjim svetom vojskujočih brezbožnikov« na čelu, ki je v neprestanem stiku z vsemi celicami ter podrobno vodi vso ogromno organizacijo in delo. Kak silen razmah je zveza zavzela, nam dokazuje dejstvo, da je štela

dne 1. I. l. 1930. okroglo 35.000 celic z 2.000.000 člani
dne 1. V. l. 1931. okroglo 60.000 celic z 5.000.000 člani
dne 1. V. l. 1932. okroglo 80.000 celic z 7.500.000 člani

Prodrla je brezbožniška organizacija že v vse tovarne, šole, vasi in društva in dan za dnem prireja nešteto predavanj, gledaliških in filmskih predstav, javnih zborovanj in tečajev, preplavlja vso SSSR z milijoni letakov in brošur, ima svoj aeroplan itd. Vse je posvečeno edinemu smotru: iztrgati ljudstvo iz src Boga in vero ter ga prepeljati z zaničevanjem vsake verske misli in božjega čedeženja. Geslo zveze je: »Boj proti veri je boj za socializem,« a svoj namen označuje sama: »Široke mase delovnih ljudi moramo pridobiti za aktivno, sistematično in dosledno borbo proti veri v sleherni obliki, kajti vsako vero je ovira socialnemu napredku in kulturni revoluciji. Za čim najuspešnejše delo na protiverskem bojišču je izdala zveza poseben »Učbenik za organizatorje celic«, v katerem prepričuje pristaše, da je vera le sredstvo kapitalizma za zatiranje proletarijata in da je rešitev zanj le v komunističnem gospodarstvu, ne pa v zaupanju v Boga. Nadalje daje Učbenik podrobna navodila za delo in organizacijo ter jih opozarja še prav posebno na ženske in na mladino, češ: »Mladina je bodočnost komunizma... Delo za uničenje vere med otroki in mladostniki je torej ena izmed najvažnejših dolžnosti brezbožne celice. Šola, čitalnica in učiteljsvo naj se vpreže v to delo. Povsod je treba ustanoviti in vzgojiti skupino mladih brezbožnikov, v teh celicah se morajo otroci pod vodstvom članov aktivno proti veri udejstvovati...« Priporoča pazljivo proučevanje najuspešnejših sredstev za protiverski boj in zahteva: »V sovjetski šoli se izvede protiverska vzgoja; univerze naj vzgajajo učitelje brezbožnike. Dasi je protiverskemu boju na razpolago ves sovjetski tisk, radio, kino, gledališče, literatura in umetnost, bi bilo vendar popolnoma napačno, omejevati boj proti veri le na protiversko delo vlade, stranke in Zveze vojskujočih brezbožnikov. Pri tem boju mora pomagati vsa sovjetska javnost.« Ta zahteva je pa tudi že davno izpolnjena, kajti vsa državna prosvetna politika, vsa strankina in strokovna organizacija, policija in vojska, vse veje in sile režima so vprežene v ta boj, ki dosega tudi občudovanja vredne uspehe. Boljševiški list »Trud« je že meseca decembra l. 1929. zapisal: »Vera trepeče v stiski kakor preganjana zver. Je preganjana brez usmiljenja in bo preganjana še naprej. 675 cerkva je bilo v Moskvi, zdaj jih je ostalo samo še 287. L. 1923. je bilo v SSSR zaprtih 542 molitnice, med njimi 445 cerkva, 59 sinagog in 33 mošej; do 1. januarja 1930. jih bo gotovo že 1000. Zvonovi žalostno cviliijo; a nihče ne pozna usmiljenja in ga noče poznati.« In ljudski komisar Lunačarski je ob neki priliki dejal: »Z veseljem izjavljam, da hočem na sadističen način ta plevel (namreč vero) izruvati in izpuliti z naših polj in vrtov.«

Poleg nasilja pomaga boljševikom do teh uspehov v prvi vrsti tisk. Vsaka celica mora na vseh vidnih mestih izobežati brezbožne časopise in table z izrezki novic iz protiverskega boja ter posvečati vse svoje sile razširjanju glavnega zvezinega glasila »Brezbožnik«, ki ima že nad pol milijona naročnikov in izhaja vsakih šest dni. Uroja ga predsednik zveze, Jaroslavski, ki je v svojem listu tudi ponovno odkrito zapisal: »Komunistično življenje je mogoče samo tam, kjer se je narod otreseel vere.« Razen tega izhaja še cela vrsta drugih mesečnikov in polmesečnikov, kakor »Antireligioznik«, »Vojskujoči ateizem«, »Brezbožnik na vase« itd. Njih naklada znaša od 10—150.000. Tudi za otroke izhaja poseben, ilustriran »Mladi brezbožnik«, poln najgnusnejših bogokletnih slik, kajti otroke skušajo brezbožniki v prvi vrsti pridobiti. V to svrhu razdeljujejo med nje milijone in milijone letakov in lepakov za vse spole, starosti in narodnosti in njih naraščaj šteje že nad 2 milijona otrok. Zanje prireajo zabavišča in letovišča, krožke in izlete. Večina mestne mladine je že ateistična, na kmetih je pa brezbožnost tudi pognala že močne korenine.

RAZNO

V tridesetletni vojni (1618—1648) je Nemčija izgubila 18 milijonov prebivalcev. V začetku vojne je Nemčija imela 30 milijonov ljudi, po vojni pa samo 12 milijonov.

Če se računava vse mlete ali deževje pri tati pšenice do dozorelosti, pride na en hektar dva tone vode.

Praga, glavno mesto Čehoslovaške, šteje sedaj 882.000 prebivalcev, ki žive v 32.477 hišah. Praga je zdaj 16. večje mesto v Evropi.

Krave letajo po zrakih v sovjetski Rusiji. Dokaz slednja zgodba: Sovjetski cenzor ki cenzurira knjige in časopise ter po stari navadi črta, kar ni všeč režimu, je v neki knjigi bral tale stavki: »Skozi okno je priletela pikapolonica.« Pikapolonica ponekod na Slovenskem imenujejo »božji volk«. Rusi pa li pravijo »božja kraljica/korovak«, torej: »Skozi okno je priletela božja korovak. Zakaj pa »božja«? To je zopet kos verske propagande. Črtajmo in črta! je besedo »božja«. Tako je potem skozi okno priletela krava.

Maščoba v mleku nahaja v obliki prazdrobnih kaplic, katerih število v enem kubičnem centimetru koleba vred z drugim milijonom do enajst milijonov.

100 metriki skoli v Rimu? Ze več let si Italijani prizadevajo, da bi t oavočili »svetovni rekord« v smučnem skakanju. Skakalnica v Ponte di Legno, ki je v resnici ogromna nai bi to omogočila. Pred božitem so Italijani že napovedovali veliko senzacijo a takrat ni bilo snega; sedaj na ko je snega dovolj, im je prekrizala načrte Fias i. mednarodna smučna zveza). Kakor poročata »Der Winter« je Fias zaprla italijansko 100-metersko skakalnico, ker je nepravilno zgrajena.

Vroč čaj more v teku ene ure odtegniti en liter do dveh litrov pota

Z eno samo ledvico moremo ob pametnem načinu življenja živeti leta in leta.

Premier rdečega krvnega telesca znaša nekako stotidesetinsko milijono. Ameriški poslanec Dies je zahteval od zvezne vlade, da izžene okoli tri milijone tujevc, ker da so oni ti prišli brez predpisane dovoljenja v Ameriko in ker bi bila s tem brezposelnost naboma prazdatno ublažena.

Dandanes se prodajajo na trgu v obliki praška slednji predmeti ali blago: jajca, meso, goba, ribe, krompir, hren, grah in kvas.

B—ski:

Ob dvajsetletnici svetovne morije

(Nadaljevanje)

Na povratku z mirakom v taborišče sva zvedela, da sta izginita »nadzorovata« za 24 ur »katoliško« tudi Slana in Sedej, in sicer zato, ker sta bila šla na sprehodu predalet iz mesta v okolico.

O ruskih gimnazistih in gimnazistkah bo še katera povedana. Za danes naj omenim plemenito dejanje. Gimnazisti v Vladikavkazu so sklenili v dobrobit ruskih ranjencev sledeče »kazni«: zamuda jutranje šolske molitve 2 kopejki, zamuda učne ure 3 kopejke, cela zamujena ura — tudi opravičljiva — 2 kopejki. Kogar se zaloti pri kadenju, da 10 cigaret za ranjence. Kdor dobi red 5 (prav dobro), plača 5 kopejk. Če kdo prejme red 5 pri zelo strogem profesorju, se »kazeno« zviša itd.

Dne 29. januarja 1915 sva šla z Blazinškom zopet iskati dela in kopejk v mesto, Vprašujeva in se ponujava od hiše do hiše. Slednjic poprosiva v lekarni. Lekarnar nama da sekuro, ki je bila tako ostrá, da bi na njej lahko jezdi na šmarno goro, in sicer, na »ta hudem« koncu. V kotu na dvorišču nama pokaže deloma v sneg zakopan kup polen, grávh in skrivljenih na vse čudne »vize«. Sekala sva vsak nekaj časa. Delo je šlo počasi od rok, zakaj polena so bila res muhasta in sekira pod vsako kritiko. Pa še 30 stopinjah Celzijev mraz nama je delal hude preglavice. Res, zelo sva trpela. Pa misel, da se bova pri takem gospodu, kakor je lekarnar, čeprav v sibirskem Bijsku, pošteno na jedla in še nekaj zaslužila v denarju, nama je da. Jala moč in pogum, da nisva odjenjala, dokler nisva zdrobila vseh drv. Ko prideva vsa preumražena v kuhinjo, nama da lekarnar vsakemu kozareček kornjaka. To je bil za oba velik dogodek, zakaj že pol leta nisva imela v ustih alkoholne pijače. Začetek torej ni bil prenapačen. Kako pa dalje? Nato sva dobila vsak krožnik juhe dobesedno s kostmi in s popolnoma razkuhanim rižem. Meso je namreč jedel v kotu pod štedilnikom lekaruarjev — pes. Nazadnje sva prejela za težko delo vsak samo 20 kopejk in se precej slabe volje vrnila lačna in preumražena v taborišče.

Dne 7. februarja 1915 sem prejel v Bijsku poleg bratovega, tudi pismo Marije Jamar iz bohinskih Gorjůš št. 65. Vprašuje me, če mi je kaj znano, kje je njen mož. Skoda, da skrbeči soprogi nisem mogel povedati nič gotovega. Če je še pri življenju, Marijo Jamar in vso njeno družino tem potom lepo pozdravljam, saj sem uverjen, da njena krščanska hiša ni brez »Domoljuba«. Obenem pa čestitam vsem Gorjůškom, ker so si po vojni sezidali tako lepo šolsko poslopje. Prepričan sem, da bo dala ta šola našemu narodu same dobre jugoslovanske državljanke, neomajno zveste katoliški veri in milomu našemu slovenskemu narodu.

Zdaj pa še nekoliko drobižal V časopisu čitam, da je Giollitti nedavno obvestil italijanski parlament o objubah, ki jih je sporočila Avstrija, ako ostane Italija v vojni nevtralna (da se ne bo bojevala na nobeni strani). Za nevtralnost bi Italija dobila: Trident, Trst, Istro, Pulj ter Volosko in Opatijo. Mi bi torej v vsakem slučaju »gor plačali«. — Germanija se pritožuje, da je Anglija zaprla vsa morja in da hoče »mirni« nemški narod izstradati. — »Vjedomosti« vedo, da si je poveljnik avstrijske bojne tuke sam vzel življenje, ker so iz trdnjave pomotoma streljali na avstrijsko bojno ladjo »Ra. decky«, ko je izvršila na to ladjo napad francoska podmornica. — Dne 18. februarja 1915 sem prejel denar, ki so ga poslali iz Vipave 28. decembra 1914, in sicer v denarnem listu dva avstrijska bankovca po 20 in enega za 10 kron. To je bilo nekaj izrednega, zakaj vse denarne pošiljke so sicer ujetniki dobili potom bank izplačane v ruski valuti. — Avstrijska na novo urejena armada je začela vsovič bombardirati Belgrad, Germanški pionirji so napravili čez Savo mostove in 15 germanskih aeroplanov se dvignilo iz Pančeva proti Belgradu. Vsak čas pričakujejo novega pohoda germaansko-avstrijskih čet v Srbijo. — V Bukovini so Rusi utrpeli poraz in se umaknili za reko Prut.

V »Spominih« esm že omenil, kako so nekoč na fronti naši streljali na naše. Neki ujetnik mi je povedal še to-le: Pri Goli gori je bil borov gozd. V višje ležečem delu je zavzel mesto 47., nižje dole pa 27. pehotni polk. Ko se je 47. pehotni polk prilplazil iz gozda, je nekoč po nerodnosti sprožil puško. Ker je 27. pešpolk mislil, da ima Ruse pred seboj, je začel nemisljeno streljati na 47. pešpolk, in sicer ne samo iz pušk, ampak tudi iz strojníc.

Boj je trajal pol ure. K sreči ni bil nihče smrtno zadel. Dva vojaka pa sta bila vendar ranjena v tera »bratomornem« boju.

Dne 28. februarja 1915 nismo smeli v mesto, ker so ta dan odhajali iz Bijaški ruski mobiliziranci in bi jim naša navzočnost bila najbrž na potu. — Govore, da pojdejo krojači in drugi rokodelci, ujetniki v Tomsk. So jim že stavili koze, pa tudi nam drugim so spustili cepivo v roke. — Slana in Blazinšek sta brzojavila domov. Vsaka beseda je stala 15 kopejk. — Rusko časopisje poroča o velikih bojih okrog Stanišlavova in pripomi, da se v zadnjem času Avstrijci bolj trdovratno bore kot Germanci. — Bitenc je prejel od doma priporočeno pismo in v njem dva sprešana pomladanska zvončeka. — Jeretina je tudi dobil priporočeno pisanje, in sicer potom Italije. V pismu je našel krasno Marijino svetinjico »De Pompeji«. — Na Dusanju je zagrenil avstrijsko zmago v Bukovini, dovoz 15.000 ranjencev. — Dne 11. marca 1915 sem postal zopet »kulturen«, ker sem se prvič po odhodu iz Ljubljane zopet popolnoma obril. Do tega dne sem kazal Rusom kozjo brado. — Pri bombardiranju Dardanel dne 3. marca 1915 so bile, kot poroča brzojave, potopljene sledeče bojne ladje: francoska »Buvé« ter angleški »Irizistibel« in »Sena«. Zelo pa sta bili poškodovani francoska »Golna« in angleška »Infleksibela«.

V marcu je po trdovratnih bojih padla avstrijska trdnjava Premisel v ruske roke. Poveljnik trdnjave general Kuzmanek je zaukazal predor ruskega obroča, ki se ni posrečil. Ruski listi pišejo, da se je del posadke uprl. Nekateri oficirji so hoteli sebe in važnejše vojaške listine rešiti na tleh običajnih balonih, ki pa jih je veter zanesel na rusko stran, in so jih torej Rusi sprejeli v svojo »oskrbo«. Kuzmanek se ni pokazal preveč trabrega, saj je kmalu javil Rusom brezpogojno predajo. Po Kuzmanovem spisku je bilo pri predaji v trdnjavi: devet generalov, 93 štabnih oficirjev, 3500 višjih oficirjev in vojaških uradnikov ter 117.000 drugih vojakov. Sparanci so se drugače borili, kot večina Kuzmanekovih junakov. Pa Serbi tudi.

Ko so cesarju Francetu povedali, da je Premisel padel, je baje žalostno vzkliknil: »Naj počiva v miru! Bil je eden najboljših mojih generalov.«

NAZNANILA

n Polavedovanje. Pred 8 meseci je pobegnil od svojega očeta v Rudniku št. 86 9-letni Ivan Polak. Nekaj časa se je potikal po občini Dobrunje, potem pa je menda odšel proti Litiji. Preživljal se s prosjačenjem. Sprejel je v Dečji dom v Mariboru v brezplačno oskrbo. Ima zelo slabo obleko in opečico. Če bi ga kdo zapazil, naj ga izroči bližnji orožniški postaji, Uprava občine Rudnik.

n Dramatični odsek KA v Hotedrščel pri Logatcu vprizori v nedeljo, 24. febr. Redenškovo ljudsko igro: »Caraki sel«. Začetek ob 8 zvečer. Vabljeni!

n Kat. prosvetno društvo v Smarju pri Ljubljani priredi v nedeljo, 24. febr. pop. ob 8 in zvečer ob pol 8 narodno igro »Izpod Golice«, privedli Anton Kušar. Igra obstoji iz 7 slik. Sedeži so po 6 in 4 Din, stojilšče po 2 Din. Vsi ste prav lepo vabljeni.

n št. Jurij pri Grosupljem. Prosvetno društvo priredi na pustno nedeljo ob 10 (po sv. maši) in (s) 13.30 (po litanijah) igro »Glavni dobitek«. Kakor zdajmo, bomo prvič silili naše tamburške. Kdor se hoče pošteno naveseliti, naj pride pogledat!

n Prost. gasilski četa Brag pri Kranju vprizori v nedeljo, 24. febr. v Smartinskem domu pri Kranju ljudsko igro »Caraki sel«. Spisal g. Ivan Redenšek. Na to lepo in zanimivo predstavo se najlaskrejeje vabimo!

d Vinška razstava in sejem v Ljutomeru. Kakor je bilo že obvisljeno, priredi Vinarska podružnica v Ljutomeru dne 12. marca t. l. vinski sejem in razstavo vina v gostilni g. Remika v Ljutomeru. Na poskušnjo bodo prvovrstna vina iz ljutomersko-ormozkega, gornjeradnškega in štrigovskega okoliša. Otvoritev bo ob 9 dopoldne. Interesenti vabljeni!

n Smartno pri Litiji V nedeljo, 24. febr. je v Društvenem domu ponovitev misterija »Henrik gohavi vitez«. Ker je dohodek prireditve namenjen v prid brezposelnim, priporočamo obilno udeležbo.

n Heterodružica. Zanaa povest »Caraki sel«, ki jo je pred leti izdala Mohorjeva družba, je prirerjena v igro. Po raznih krajih so jo že igrali, pa so rekli igralci v Domu, da jmo jo še ml V nedeljo, 24. febr. zvečer ob 8 Vas vabimo v Dom, kler boste videli »Carškega sla« na odru!

Ali trpite na tej bolezní nog?

Prvi znaki so vodna rdeča koža in občutljivost med prsti. Koža med prsti je vlažna, razpokana ali luskinasta z neugodno erbecico, ali pa je bela, odebelela in neprijetnega vonja. Pramotrite nože takoj zvečer. Če najdete te znake od tak znakov, okrenite takoj potrebno. Vodi dodajte Saltrat Rodell. Soli izločujejo kislino ter dajo vodi videz neprijetnega mleka. Ko pomočite nože v to mlečno kopeli Saltrata, prode kislina v znojnice in naglo uniči parazite gnojnega lišaja, ki so povzročitelji te nevarne bolezni. Čudovite Saltrat kopeli umirijo in zdravijo utrjene nože in pa nože, ki pečejo. Z uporabo Saltrat kopeli se omeležijo vsa trda mesta in žulji, ki jih lahko takoj odstranite s koreninami vred. Saltrat Rodell se prodaja z jamstvom uspeha v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

DOBRO CTIVO

k Naše finančno pravo. Neposredni davki, državne trošarine, takse. Za praktično uporabo zbrani in sistematično obdelani zakonski predpisi — priredil Stefan Sušec, načelnik fin. oddel. banke uprave v pok. Vezna knjiga stane 100 Din. Naroča se tudi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Ker je to do danes edina knjiga, ki v ocelti obveznava vse vrste davka, bo knjiga dobro služila vsakemu, ki potrebuje kake razlage ali navodila o katerikoli zadevi. Knjiga vsebuje tudi poglavje o takсах (aploina, drž. sveta, politič., sanit., pravni, železni, konularni, gradbeni, prometni, pridobitni, šolski, cerkv. stroki). — Dalje o zakonih o sodnih takсах. Ker pa je danes »Zakos o takсах« — kot samostojna knjiga — popolnoma razprodan, bo knjiga v tem oziru prav dobro služila. Zato jo prav toplo priporočamo!

k Ponovno opozarjamo vse kunečke ljudi, posebno mlajše, naj po dopisnici zahtevajo na ogled kmečki stanovski list »Brazdo«, ki ga lahko dobi vsak brezplačno, kdor piše pojl, in sicer prvo letošnjo številko. Komur bo list ugajal in ga bo plačal, mu bomo poslali vse nadaljnje številke takoj, ko prejememo naročnino, ki znaša letno 20 Din. Vračati pa je nikomur ni treba. Pišite takoj, dokler nam prve številke ne zmanjka, pošto na naslov: Uprava »Brazde«, Ljubljana, Tyrševa cesta 29, 1.

Brinje, fige, rozine in slive za žganjekuho

oddnja po najnižji ceni trvdka

IVAN JELAČIN, Ljubljana Emonska c. 2.

n Mavčiče pri Kranju. Društvo Rdečega križa vprizori v nedeljo, dne 24. febr. ob 15 v cerkveni dvorani veselice v 3 dejanjih: »Charizyeva teta«. Okoličani in domačini vladno vabljeni!

Kaj pripovedujejo slovenski pregovori o „prijateljih“

I. Šušelj.

Ce hočeš prijatelja izgubiti, mu moraš denarja posoditi.

Ce si dalje od mene, boljša sva prijatelja. Dober prijatelj in star denar sta veliko vredna. Dober prijatelj je boljši ko denar. Dokler je Bog in dobri prijatelji, se ničesar bati treba ni.

Dokler bo sreča šla s teboj, boš imel prijateljev.

Dosti prijateljev, dokler jedo.

Drži se novega pota in starega prijatelja.

Kadar ni nič, ni prijatelja.

Kadar se je in pije, takrat je dosti prijateljev.

Kdor brez mene je, moj prijatelj ni.

Kdor prijatelja kupuje, ga slano plačuje.

Kdor se z vsem svetom peča, malo pravih prijateljev sreča.

Lokav prijatelj je gorji od neprijatelja.

Marsikateri je že dejal: Jaz sem ti prijatelj zvest, v potrebi pa je naredil iz dlani pest.

Nadloga skuša prijatelje.

Najboljši prijatelj je jasna pogodba.

Nezvesti prijatelji so ko sončne ure v deževju.

Poln sod ima dosti prijateljev.

Prave prijatelje izkušamo le v nesreči.

Pravi prijatelj — ne bo ne časti, ne imetje kratil.

Pri grošu ni prijatelja, ne brata.

Prijatelja je lažje najti ko obdržati.

Prijatelja si ohrani, ki le prijateljstvo ljubi, po tujem ne kani.

Prijatelja spoznaš v nesreči.

Prijatelja sta si ko pes in mačka.

Prijateljev prepri si sam najde mir.

Priča spoznamo po perju, človeka pa po prijatelju.

Smo prijatelji, čeprav nismo pri enem kamnu kričeni.

Smrti nas s prijatelji deli.

Spomin je človeku najzvestejši prijatelj.

Debelost, oziroma tenkost zlate pena znaša 1200.000 palca.

Plast ilovice, ki leži pod mestom Londonom, je najboljša varstvo proti posledicam potresa.

Lansko leto so Američani v inozemstvu potrošili okrog 450.000.000, inozemci v Ameriki pa okrog 70.000.000 dolarjev.

Dr. Lewis, predsednik Ameriške zveze zdravnikov, zatrjuje, da so bili ljudje v Združenih državah v težkih časih bolj zdravi, kakor pa v dobrih časih.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Zlato in srebro nista nič proti zvestemu prijatelju.

Mali oglasnik

Venska drobna vrstica ali nje prostor veja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali sibeje poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe

Kmetičkega hlapca

Vajenca za sobosilniksko in plekarsko obit spre mem, hrana in stanovanje pri mojstru. — Fran Vojska, sobosilnik in plekar, Domzale.

Brinovo ališ kupimo pogodnih cenah. — »Alko«, Ljubljana (Kolizej).

Hliso z lepim vrhom ob drk. cest. na Gor. Skopje h z gos. odarskim postopjem in zemljišč. ali brez, 1/2 ure do Bečice ali Krškega, oddom v našem. Kat. Rudman, Bučeva vas št 45 Cerkije ob Krki

Prodam še čisto novo bok sedlo po nizki ceni. Per Franc Kapetan v p., Ljubljana, Maistrova 14

Prodam dva mazaraka nava skorelnika (po ka). Področje pri Smedniku 6.

Bik čiste simendolske pasme, skočnega, ne nad 2 leti star, ga, od dobre mazarice, kupimo v bližini Ljubljane — Ponašbe pod »Bik št. 1745 na upravo Domoljuba.

Škornje, smučarske, g. jae je, st. letne in druge šivlje prv. vrstne dobite pri Jerneju Jeraju Zapogšt. 10, p Smednik

Gepeti če star prodajaš al' mletilnice bi znebit se rad je pridno v Domoljuba inseriraj, kupca ti kaj kmalu privede njegov mal' inserat

Jabolčna drevesca

zdrava, pravilno vzgojena, vrste v okviru »adnega izbora nudi zelo ugodno Gabriel Koren, drevinar, št. 113, pri V-lanju

Dehla staro od 25 let naprej, vajeno kmetičkih del, pridno in pošteno iz poštene kmetičke hiše spre mem tako v službo. Jak. b. Vrščaj, gost, Otavec 18, p. Cramelj.

Vsa čebelarstva potrebščine, prvovrstne nudimo Fr. Stupica, feležnina zloga polje deljkih strojev in razstojev v Ljubljani, Gosposveška c. 14

Kupujem čist vosek in ga zamenjava za salnicel staro železo in druge kovine

Parne pekarske peč in stroje postavlja »Tehnac — Ljubljana, Mestni trg 25. Sprejema zastopnike iz vseh krajev.

Ženini, črne suknje in obleke res poceni kupite pri reskerju, Sv. Petra c. 14 Ljubljana.

Kupim v.ožne knjige regulativnih hranilnic in posojilnic proti takojšnji gotovini — Priu the pod »Dolžnice na H. nko Sax, anonču biro, Maribor.

Za žganjekuho

rozne, fga najceneje pri M. Kompare, Ljubljana, Pogacar ev trg 1 ter po isti ceni pri Komparetu v Skoecanu pri Dobu.

Rencin motor 5 K. S., dobro ohranjen, prošam Naslov v upravi D. moljuba št 1752

Brinie in fige vedno v najboljši kakovosti dobite pri tvrtiki **FRAN POGACNIK** d. z. o. z. - Ljubljana sedež Tyrševa Dunajska št. 33 **Javna skladišča (Balkan)**

Manufakturo nudi ugodno, — (državnim uradnikom tudi na obroke Občalnicca za Slovenijo, Ljubljana Tyrševa cesta št. 28 (hiša Gospodarske zveze) — V našem vnanem tudi hranilne knjižice članic Gadrutne zveze.

V vsako hišo Domoljuba!

Ozračje in zdravje

Kakor vsa bitja, živali in rastline, smo odvisni tudi ljudje od ozračja, ki nas obdaja s vsemi svojimi mnogovrstnimi pojavi in lastnostmi kemične ter fizikalne vrste. Poletje in zima, dan in noč, mraz in toplota, vlaga in suha — vse to vpliva na naše življenje, naše razpoloženje in zdravje. Isti način razvrstja, kakor v vnanji naravi, se odigrava tudi v našem telesu. Razmerje med zdravjem in vremenom je oorej le izraz iz splošnega razmerja med zdravjem in življenjem. A čeprav se nam vidi le tako jasno, vemo le malo o tem.

Vsaka bolniška strežnica ve n. pr. povedati, da umre največ bolnikov proti jutru in poldnevu, ko je zrak najbolj prevodljiv in električno. Samo poletni poldnevi delajo nerazumljivo izjemo. Ob vlažnem južniku istako naraste umrljivost budo bolnih, posebno značilna pa je umrljivost spomladi, kajti takrat je največja. Tudi v jeseni naraste za teke boleznim umrljivost in število bolnikov. A kakor za boleznim, sta pomlad in jesen nekaj višek za vsakovrstno delovanje pesniškega, umetniškega in aploh duševnega značaja, kakor slavi tudi ljubezen v teh dobah svoje značaje. Samomorji so takrat istotako bolj pogosti in podobno je z vrstnostimi zločin. Skratka, letne dobe s svojimi posebnimi vremenskim prilikami imajo svoje značilne vplive na ljudi. A ne samo ljudje, tudi druga bitja in povzročitelji boleznim so v posebnih odnosih s temi dobami. Nalezljivo nastopanje nadoha nam kaže najbolj nazorno, kako vpliva vreme na povzročitelja tega zla.

Končno je vreme z vsem, kar sem spada, svetlobo, solncem, gibanjem zraka, vlago, zrak elektriko in količino prahu in ozračju važen zdravilni činitelj za mnoge bolezni, tuberkulozo, revmatizem itd. Celo prostrata sprememba zraka ima velik pomen, kakor se marsikdo iz lastne izkušnje. Zato ni čudno, da se znanost čedalje bolj natančno bavi z vremenskimi pojavi in vremenskimi prilikami in da skuša vneto rešiti preobilico ugank, ki nam jih te stvari danes še zastavljajo.

»SLOVENEČ«

je edini slovenski katoliški dnevnik. Piše v duhu Katoliške akcije. — Stane na mesec 25 Din. — Pišite, da ga Vam pošljejo nekaj številčk brez plačeno na ogled. — Naslov: »Slovenec«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

Zahvala

Ob prerani smrti našega dobrega očeta, gospoda

Jožeta Babnika

smo prejeli toliko izrazov sočutja, da ni mogoče, da bi se vsakemu posebej zahvalili. — Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, dalje častiti domači duhovščini za spremstvo na zadnji poti. — Iskreno hvalo izrekamo domačim pevcem ter vevskemu društvu iz Bizovika za krasne žalostinke; gasilcem iz Bizovika in Štepanju vasi za mnogoštevilno spremstvo; vsem pokojnikovim stanovskim tovarišem iz bližnje in daljne okolice ter mnogoštevilnim prijateljem in znancem, ki so od blizu in daleč prihiteli in nepozabnega očeta spremili na zadnji poti.

Vsem najiskrenejša zahvala!

Fučine-Dev. M. v Polju, 19. febr. 1935.

Zažujoči ostali.

Beli dnevi
od 17. II. — 3. III.

Neobčeljeno platno . . . D. 4 5 6 7 50
Fino belo platno . . . D. 5 6 7 8 10
Šifon D. 5 5 5 najf. 23
Platno za rjake D. 13 16 17 50 25
Prezirke . . . D. 4 6 50 7 50 10 50
Žepni rožet D. 1 50 2 50 3 7

Plašite takoj po brezplačni cenik!

Jovan Savnik, Kranj 2